

OSTATNIE WIADOMOŚCI KRAKOWSKIE

Prenumerata miesięczna
1.95 z odb. do domu
1.50 z odb. w Adm.

10 gr.

Rok VI.

Kraków, Niedziela 31 maja 1936 r.

Nr. 153

Walka z nędzą na wsi już rozpoczęta

**„Potrzeba nam obecnie sytych synów
chłopskich, którzy będą biedę we wsi bili”**

W Prezydjum Rady Ministrów rozpoczęły się 28 b. m. dwudniowe obrady zwołanej przez Rząd konferencji, poświęconej zagadnieniom kultury wsi.

Konferencję zainicjował prezes Rady Ministrów gen. Sławoj-Składkowski, wygłaszając następujące przemówienie:

„W momencie, kiedy mi przypała zaszczyt otwarcia konferencji, poświęconej kulturze wsi, przychodzi mi na myśl parę wspomnień.

Rok 1919, kwiecień — maj. W Jabłonnie szykuje się dywizja legjonowa. Chłopy spią na gołej ziemi, na kamiennej posadzce, dlatego, że nie ma słomy. Jedzą w ten sposób, że jeden na płucon nosi miednicę do jedzenia, bo nie ma nabełek, naboje noszą w kieszeni od spodni. Ci chłopcy synowie zabijają musk, oni już błonny dobijają aż do Mińska. Czy to jest kultura? Tak, to jest najwyższa kultura, bo wiemy, że w armjach państw bogatych żołnierze odmawiali pojęcia do ataku, kiedy nie miał do niego pożywienia.

To jest najwyższa kultura chłopstwa, to jest kultura bytowania na małym, to jest walka o wielkie ideały, mimo, że człowiekowi jest ciężko.

Rok 1920. Z trudem trzyma się przyczółek mostowy w Płocku pod atakami armii Gajda. Na tym przyczółku synowie chłopcy bronią się. Za przyczółkiem znajdują się punkty oparcia, a do tych punktów kobiety wiejskie przynoszą w fartuchach wszystko, co mają — ser, kureczka, owoce i dzbany mleka. Kiedy

Zdjęcie nasze przedstawia fragment sali obrad. W pierwszy rządzie siedzą p. wicepremier Kwiatkowski, p. min. Ulrych, p. min. Kaliński, p. prezes Sieroszewski.

dy do jednej ze starszych kobiet powiedziałem: — Niech pani Bogu zadość zapłaci — odpowiedziała:

— Mnie niech nie płaci, ale niech zapłaci mojemu synkowi, który z bolszewikami bije się.

To jest wielka kultura, gdyż kobieta nie przynosi ołtarzy, nie broni jej własnej zagrody, ale dlatego, że walczymy razem z jej synem za Polskę. To jest ta kultura czasów ciężkich.

**Sensacyjny wniosek
nauczycieli krakowskich**

Krakowski oddział Związku Nauczycielstwa Polskiego zwrócił się do zarządu głównego z wnioskiem o przystąpienie tej organizacji do centralnej komisji klasowych związków zawodowych.

Wniosek nauczycieli krakowskich wejdzie pod obrady najbliższego walnego zjazdu delegatów Związku i wywoła niewątpliwie bardzo gorącą dyskusję.

My dosyć mamy w Polsce i bohaterstwa i wytrwałości w biedzie. Przekonał się, że to umiemy. Ale nam potrzeba obecnie nie głodnych synów chłopskich, którzy biją bolszewików, ale sytych synów chłopskich, którzy będą biedę we wsi bili. Którzy potrafią stworzyć taką Polskę, by nie była ubogą matką, mogącą tylko naciśnąć swego syna, lecz, która dała jesc swemu synowi.

Dlatego rząd przykłada wielkie znaczenie do obecnej konferencji. Związana jest ta kultura na wsi

przede wszystkim z minimum egzystencji, minimum bytowania. Dlatego obserwujemy panów obrady i dlatego życzymy panom w imieniu rządu dobrych i owocnych wyników tych obrad.

Oddaje przewodnictwo w ręce doświadczonego pana ministra Poniatowskiego.

Po objęciu przewodnictwa p. minister Poniatowski powołał do prezydium ministrów: Świątosławskiego i Kościel-

kowskiego, redaktora dr. Witolda Staniewicza oraz pp.: Kazimierza Maja, dr. Marijana Kacprzaka i Maciszewskiego, poczem obszernie przemówienie programowe wygłosił min. Świątosławski.

Mówca wskazał, że rozwój gospodarczy Polski zależy bez pośrednio od pomyślnego rozwiązania sprawy podniesienia kultury wsi. Sprawa to bardzo zawiśnięta i trudna do przeprowadzenia, gdyż samo powszechne nauczanie wymagałoby powiększenia budżetu oświaty o 100 milionów rocznie. I dlatego to społeczeństwo musi przyjść z pomocą Rządowi.

Min. Świątosławski zakończył swój referat następującymi słowami:

„Przechodzimy z konkretnymi zamierzeniami pracy, z wiarą, że systematyczny wysiłek wyda zdecydowanie pozytywne rezultaty.

Praca na wsi powinna stać się naszym hasłem zarówno naszym, jak i naszej młodzieży”.

W godzinach poobiednich pracowały komisje specjalne.

Zbliżenie Polski z Jugosławia stało się faktem dokonanym

BIAŁOGROD (PAT). O negdaj o godz. 10 rano minister Beck z małżonką wyjechał specjalnym pociągami do stacji Mladenovac, skąd udał się samochodem do rezydencji królewskiej w Oplenac.

W Oplenac min. Beck złożył

wieniec na grobie króla Aleksandra 1-go Zjednoczyciela, poczem zwiedzał miejscową katedrę.

Po powrocie do Białogrodu min. Beck odbył naradę z prezydentem Stojadinowiczem, a następnie przyjął przedstawicieli prasy, do których zwrócił się z poniższem oświadczeniem:

„Przede wszystkim pragnę podziękować przedstawicielom prasy jugosłowiańskiej za serdeczność, z jaką prasa jugosłowiańska otoczyła moją osobę w Białogrodzie. Celem następnym powodem mej tu obecności oraz celem określenia wyników rozmów, które odbyliśmy z p. Stojadinowiczem, zreagowaliśmy następujący komunikat oficjalny:

„Z okazji wizyty oficjalnej p. Józefa Becka, złożonej królewskiemu rządowi jugosławji w dniach 27 i 28 maja w Białogrodzie, minister Spraw Zagranicznych K. P. Beck i prezes rady ministrów oraz minister Spraw Zagranicznych Królestwa jugosławji Stojadinowicz odbyli szereg rozmów, w ciągu których poddali zbadaniu bieżące zagadnienia polityki między narodowej.

Mając na względzie przede wszystkim współpracę polsko - jugosłowiańską odnośnie rozwiązania wspomnianych kwestyj, po szczegółowej wymianie poglądów pp. Beck i Stojadinowicz stwierdzili, że są całkowicie zgodni co do tego, że w celu prowadzenia polityki zagranicznej swych krajów w obecnej trudnej sytuacji międzynarodowej gotowi są zaoferować w granicach ich możliwości i ich istniejących zobowiązań — współpracę ze wszelką polityką, opartą na zasadach równości i solidarności międzynarodowej oraz na poszanowaniu godności i samostanowienia Polski i Jugosławji”.

Po odczytaniu komunikatu p. min. oświadczył:

— Sądzę, że to jest jasne. Kontakt osobistych mężów stanu ułatwia ich przyszłe stosunki. To nazywa się dyplomacją żywą. Wizyty tego rodzaju zawsze powodują sensacyjne pogłoski. Rezultaty są prawie zawsze o wiele skromniejsze. Lecz w danym wypadku serdeczne uczucia, z którymi przybyłem do Białogrodu pozostały niezmiennione i osiągnięte rezultaty odpowiadają przewidywaniom. Jest to realizacja pierwszorzędnej wagi”.

Około północy p. min. Beck opuścił Białogrod, powracając do Polski.

Krwawe zajścia studenckie na Uniwersytecie Jana Kaz. we Lwowie

PAT donosi: Dnia wczorajszego przed wykładem prof. dr. Dąbrowskiego na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie doszło do scysji między studentami, w czasie której został kontuzjowany w głowę Zygmunt Reuersztat student prawa.

Z sali wykładowej awantura przeniosła się do holu, gdzie

zraniony został nożem w brzuch Zygmunt Modelski student weterynaryjny hospitujący wykłady na uniwersytecie. Rannego odstawiono do szpitala powszechnego.

W toku pierwszostkowego do chodzenia, wdrożonego przez władze śledcze, przyrzucono jednego studenta pod zarzutem zranienia Modelskiego.

Skandal wyborczy we Lwowie

wywołany relacjami rad. ugo

Agencja PRESS donosi ze Lwowa:

Radny m. Lwowa dr. Nowak Przygodzki ogłosił w prasie oświadczenie, iż w okresie stawiana kandydatur na prezydenta m. Lwowa prowadzoną była akcja pozyskiwania głosów niektórych radnych przy pomocy pieniędzy.

Świąto wybrany prezydent m. Lwowa dr. Ostrowski awro

cił się do władz sądowych o przeprowadzenie dochodzeń karnych celem wszechstronnego wyjaśnienia zarzutów radnego dr. Nowaka Przygodzkiego.

Równocześnie niezwykłym tym skandalem wyborczym zainteresowała się zarządca prokuratura Sądu Okręgowego we Lwowie. Władze sądowe przystąpiły do przesłuchania świadków.

Sąd Okręgowy w Krakowie

Wydział III

dnia 29 kwietnia 1936

III Pr 73-36

Sąd Okręgowy Wydział III w Krakowie, na posiedzeniu niejawnem w dniu dzisiejszym po wysłuchaniu wniosku Prokuratora Sądu Okręgowego w Krakowie wydał następujące postanowienie:

1. Zatwierdza się po myśli § 489, 493 austr. proc. karn. zarządzonej i wykonanej przez Starostwo Grodzkie w Krakowie dnia 24.IV.1936 l. B. II. 2) 106/36 konfiskatę wywiesz-
ki czasopisma „Ostatnie Wiadomo-

ści Krakowskie” Nr 117 z dnia 25.4.1936 spowodu treści ogłoszenia obejmującego zdanie między słowami „skarży ją o 50.000 zł.” i słowami „Sensacyjny proces wojskowy” albowiem treść tego ogłoszenia zawiera znamiona wyst. z art. 170 K. K.

II. Zakazuje się dalszego roz wyższego ogłoszenia, a zakaz ten ma być ogłoszony w przepisanej formie w najbliższem numerze czasopisma „Ostatnie Wiadomości Krakowskie” i w dzienniku urzędowym.

III. Cały nakład skonfiskowanego druku ma być zniszczony.

Kobieta pragnie miłości

Szesnastoletnia Danusia Winiowska zapalała miłością do Zdzisława Prawdzica, którego również kocha jej siostra.

Tragedję miłosną obu siostr odsoniła nasza nowa powieść p. t. „KOBIETA PRAGNIE MIŁOŚCI”, której druk rozpoczniemy w numerze jutrze szym.

Wszelkie słowa są tutaj zbędne. Wystarczy przeczytać jeden odcinek powieści, aby z niecierpliwością oczekiwać na następny.

Rekord dobroci

Nie ulega kwestji, że rekord dobroci pobił mój znajomy, pan Kozubek, który jest znany ze swego miękkiego serca.

Pan Kozubek ostatnio źle się czuł. Nie miał apetytu i chudł z dnia na dzień.

Poszedł więc do młodego doktora, który dopiero od niedawna rozpoczął praktykę.

Doktor tak się ucieszył na widok pacjenta, że aż panu Kozubkowi zrobiło się przyjemnie.

— Przynajmniej — pomyślał z satysfakcją — moja choroba na coś się przydała...

I opowiedział młodemu lekarzowi co mu dolega.

— Tak! — stwierdził doktor — 45 kilo to strasznie mała waga. Musi pan przybrać na wadze najmniej z 10 kilo. Dam panu na to niezawodny środek mojego wynalazku... Niech pan to zażywa regularnie i po tygodniu się zgłosi. Jestem pewien, że mój środek nie zawiedzie.

Przez cały tydzień lękał pan Kozubek proszki, ale nie nie pomagało. Nietylko, że nie tył, ale w dalszym ciągu chudł z dnia na dzień. Po tygodniu poszedł do doktora.

— No i co? — spytał doktor z niepokojem w głosie. — Zdaje się, że pan trochę przytył.

Miał taką niespokojną minę, że panu Kozubkowi zrobiło się go żal. Nie miał sumienia powiedzieć mu prawdy. Pocałował martwi.

— Przybyło mi trzy kilo — zegał.

— A widzi pan! — ucieszył się doktor. — Wiedziałem, że mój środek poskutkuje!.. Niech pan dalej bierze proszki i jak panu przybędzie 10 kilo, niech się pan znów do mnie zgłosi.

Kuracja nie nie pomagała. Pan Kozubek zamiast tyć, chudł w dalszym ciągu. Wreszcie znudziło mu się i poszedł znów do doktora.

— Panie doktorze — powiedział — myślę, że już dosyć kuracji.

— Dlaczego? — zaniepokoił się doktor.

— Bo... bo... — zająknął się pan Kozubek i znów sumienie nie dało mu powiedzieć prawdy — bo... — zegał znów — przybyło mi już 10 kilo.

Doktor spojrzał podejrzliwie na jego wysuszoną figurkę.

— Czy pan aby się dobrze ważył? — mruknął niespokojnie. — Niech się pan rozbiere. Zaraz sprawdzimy na mojej wadze.

Panu Kozubkowi zrobiło się nieprzyjemnie. Teraz waży już nie 45 kilo, ale tylko 40... Jeżeli doktor to zauważy, może sobie to bardzo wziąć do serca, może się tem bardzo przejąć...

Na szczęście w sąsiednim pokoju rozległ się dzwonek telefonu. Doktor przeprosił i wyszedł.

— Co robić? — kombinował pan Kozubek. — Biedak się za martwi.

I nagle wzrok jego padł na stojącą w kącie umywalkę z kranem. Pan Kozubek zaczął szybko obliczać.

— 4 szklanki wody to litr! Litr wody waży kilo. Jeżeli wypiję 15 litrów to będę ważył 55 kilo... W sam raz...

Podbiegł do kranu i zaczął pić szklankę za szklanką... Ale po sześciu litrach woda nie chciała mu już przejść przez

Rekordowy miesiąc procesów politycznych

Uzupełnienie aktu oskarżenia w sprawie zająć w Przytyku

Nadchodzący m. czerwiec obfitować będzie w rekordową liczbę procesów o charakterze politycznym, na wokandzie różnych instancji sądowych.

Poza głośnym procesem członków N. S. D. A. B. w Katowicach w dniu 3 czerwca i procesami o zająć w Przyty-

ku i Odrzywole, rozpoczynają cemi się w przyszłym tygodniu, zapowiada się cała seria spraw o wystąpienia nielegalne, wywołanie zająć i stawianie oporu organom P. P., jak i niedozwolona agitacja. Ogółem rozpoznanych będzie w

ciągu czerwca 19 wielkich procesów.

Dowiadujemy się, iż do Sądu Okręgowego w Radomiu wniósł Urząd Prokuratorski dodatkowy akt oskarżenia w sprawie o zająć w Przytyku. Do odpowiedzialności karnej pociągnięto 57 osób, wśród

nich Aleksandra Prusa, nieobjętego poprzednim aktem oskarżenia.

W procesie przytyckim zgłoszono dotychczas 9 powództw cywilnych popieranych przez adwokatów Polaków, niezależnie od powództw zgłoszonych przez adwokatów żydowskich. W sali sejmikowej, gdzie toczyć się będzie rozprawa, zarezerwowano 31 miejsc dla prasy, tyle bowiem wydano kart wstępu przedstawicielom prasy krajowej i zagranicznej.

Dwie odrębne serie spraw o zająć wytoczone narodowcom rozpoczyna się w czerwcu przed Sądem Okręgowym w Częstochowie. Na te zająć w pow. częstochowskim i pow. konińskim sporządzono 14 aktów oskarżenia, które obejmują blisko 180 osób. W pierwszej instancji znajdzie się również sprawa o zająć w Wyszynie, gdzie zabity został sędzia Sielski. Proces ten wyznaczono na 6 czerwca w Sądzie Okręgowym w Kaliszu.

Z procesów w wyższych instancjach wymienić należy dwie sprawy, które znajdują się na wokandzie w Warszawie, a mianowicie: proces o zająć w pow. Wysoko Mazowieckim, wyznaczonym w warszawskim Sądzie Apelacyjnym na dzień 4 czerwca, oraz głośną sprawę o zająć wyborcze w Kowiesach pod Skierniewicami, którą ostatecznie rozstrzygnąć ma Sąd Najwyższy w dniu 10 p. m.

Francja pożyczki miliard w Ameryce

albo wprowadzi stemplowanie banknotów

PARYŻ (PAT.) Prasa popołudniowa przyniosła wiadomość o możliwości zaciągnięcia przez rząd francuski pożyczki w Stanach Zjednoczonych na sumę miljarda dolarów. Pożyczka oprocentowana na 3 proc. — jak twierdzi „Intransigeant” — byłaby zagwarantowana klauzulą złotą podobnie do tej, jaką wprowadzono ostatnio przy pożyczce zaciągniętej w Anglii.

Dziennik uważa jednak, że tego rodzaju operacja pomimo stosunkowo niskiej stopy procentowej byłaby niewskazana ze stanowiska politycznego,

gdyż z konieczności wysunęłaby ona kwestję długów wojennych, uzależniając udzielenie pożyczki od ponownego podjęcia spłacania długów.

Również „Paris Midi” uważa tego rodzaju pożyczkę za niepożądaną ze względów politycznych i technicznych. Zdaniem dziennika przyszły rząd będzie zmuszony jednak szukać kredytów przedewszystkiem na terenie wewnętrznym i dlatego zwróci się niewątpliwie w tej sprawie do Banku Francji, który w ciągu ostatnich miesięcy, jak świad-

czą ostatnie bilanse pożyczki rządu skarbowi państwa dwanaście do trzynastu miliardów franków.

W razie podwyższenia tej sumy do 20 miliardów, przyszły rząd dysponowałby od razu kwotą 6 do 7 miliardów. W nieoficjalnych kołach finansowych, jak twierdzi dziennik, wysuwany jest również plan ostepowania banknotów. Pozwoliłoby to bowiem na uzyskanie 2 do 3 miliardów franków, co podniosłoby do 10 miliardów ogólną sumę, jaką natychmiast mógłby dysponować skarb państwa.

Włochy wystąpią z Ligi Narodów

Jeśli sankcje nie uęgą likwidacji

LONDYN (PAT.) Prasa angielska przywiązuje dużą wagę do rozmowy, jaką odbył ambasador włoski Grandi z ministrem Edenem, podkreślając, że było to pierwsze spotkanie brytyjskiego ministra Spraw Zagranicznych z ambasadorem włoskim od chwili zajęcia Addis Abeby przez Włochów.

Według dzienników Grandi wyraźnie zaznaczył, że likwidacja sankcji jest warunkiem dalszego pozostawania Włoch w Lidze Narodów i współdziałania ich w dziele porozumienia europejskiego.

Grandi powtórzył miał również oświadczenie Mussoliniego, że nie ma on żadnych wrogich zamiarów wobec Wielkiej Brytanii, dąży do zbliżenia z Wielką Brytanią i gotów jest podjąć rozkłowy na temat morza Śródziemnego, skoro tylko sankcje zostaną uchylone.

Minister Eden oświadczył

gardło... Błady ze zmęczenia opadł na krzesło. Widząc wchodzącego doktora usiłował się uśmiechnąć.

— No! Teraz zważymy pana! — powiedział wesoło doktor, zapraszając pana Kozubka na wagę.

Pan Kozubek podniósł się z trudem i stanął na wadze. Doktor spojrzał na podziałkę i westchnął zmartwiony.

— 46 kilo... hm... bardzo mało... szczerze mnie to martwi... bardzo mało...

Pan Kozubek wrócił do domu i po wypitej wodzie rozchorował się na dobre. Ale wcale nie myślał o sobie.

— Biedny doktor! — wzdychał żalownie. — Jak on się zmartwił, jak on się zmartwił. Ale co miałem robić, już więcej wypić nie mogłem...

Powiedzcie, drodzy Czytelnicy! Czy nie pobił rekordu dobroci?

Napoleon Sadek.

miał, że pomimo całej gotowości Wielkiej Brytanii do podjęcia rozmów z Włochami, uchylenie sankcji jest sprawą Ligi Narodów, a nie Wielkiej Brytanii.

„Times” stwierdza, że chociaż w kołach międzynarodowych nie ma skłonności do przeceniania ważności wizyty Grandiego, to jednak tłumaczona ona jest jako krok mający na celu przygotowanie odprężenia.

„Daily Herald” twierdzi, że sesja Rady Ligi odroczona zostanie do 23 czerwca, aby było więcej czasu na rozmowy z Włochami. Dziennik przewiduje, że sekretarz generalny Ligi, Avenol, przybędzie w końcu przyszłego tygodnia do Londynu, aby z min. Edenem, jako przewodniczącym obecnej sesji Rady, omówić sprawę odroczenia sesji na tydzień.

Zjazd Małej Ententy

Jugosławia przeciw orientacji scw. eckiej

Agencja Press donosi z Wiednia:

Prezydent Czechosłowacji, dr. Benes, udaje się dnia 4 czerwca do Bukaresztu na zjazd naczelników państw Małej Ententy. Prezydentowi Benesowi towarzyszyć będzie minister Spraw Zagranicznych Czechosłowacji, dr. Krofta.

Prasa czechosłowacka przywiązuje wielkie znaczenie do zjazdu bucharszteskiego, w którym wezmą udział król Rumunii Karol, oraz regent Ju-

gosławji, ks. Paweł. W obradach zjazdu wezmą udział ministrowie Spr. Zagranicznych zainteresowanych państw.

Najpoważniejszą różnicę zdań w łonie państw Małej Ententy wywołuje kwestja polityki wobec Rosji sowieckiej. Czechosłowacja i Rumunia zdecydowały się na prowadzenie polityki zbliżenia do Rosji sowieckiej, gdy tymczasem Jugosławia opowiada się za orientacją antysowiecką.

Wiadomości z całego świata

POKLADY WĘGLA KOŁO ŻYWCA

W gromadzie Radziechowicy koło Żywca odkryto pokłady węgla. Poświęcenie szybu kopalinowego i urządzeń odbędzie się w niedziele 31 b. m. W związku z odkryciem pokładów węgla zawiązała się spółdzielnia górnicza „Jedność”.

KOMISARZ

ZASIRZELI BURMISTRZA

W Arias, w prowincji Salta, miejscowy komisarz policji zastrzelił z niewyjaśnionych dotychczas powodów burmistrza miasta.

POCZWARNA EGZEKUCJA NA KRZESLE ELEKTRYCZNYM

Ubiegłej nocy stracono na krześle elektrycznym w więzieniu Sing-Sing 4-ech zabójców właściciela kawiarni w Brooklinie. Egzekucja trwała za ledwie 20 minut. Jest to pierwszy od 16 lat wypadek poczwornej egzekucji.

MIASTO LEGUO W GRUZHACH

Trzęsienie ziemi zniszczyło całkowicie miasto Las Charras w prowincji San Louis. Ludność cała

PRZYWODCA FASZYSTÓW RANIONY W SĄDZIE

KALAMARZEM

W czasie procesu przywódcy faszystów hiszpańskich Primo de Riveri, ten ostatni został lekko ranny kalamarzem, którym rzucił w niego sekretarz trybunału, czując się obrażonym. Publiczność złożona przeważnie ze zwolenników Primo de Riveri, gwałtownie zaprotestowała. Aresztowano 37 członków „falangi hiszpańskiej”.

MORDERCA ŻONY PISARZA

Giovanni Fiorenza, który udusił żonę pisarza Nancy Titterton, został skazany na śmierć na krześle elektrycznym.

FALA STRAJKÓW W AMERYCE

W 20 stanach St. Zjednoczonych strajkuje obecnie 46.000 robotników. W stanie Maine strajkuje tramwajarze. W Milwaukee strajkuje 3.000 robotników portowych. W Dallas (t. Texas) poruczył pracę wóznicy, a w Nowym Jorku strajkuje 7.000 fryzjerów. Wszyscy strajkujący żądają podwyżki płac.

UCIECZKA Z WYSP

SKALISTYCH

NIEZWYKŁE PRZYGODY AGENTA WYWIADU ANGIELSKIEGO

Tajemnica

zatopionej wyspy

PRZYGODY DWÓCH BOHATER-SKICH CHŁOPCÓW

MARMELADA

DLA PYTKA

WESOŁE PRZYGODY PIĄTKI UCZNIÓW Z INTERNATU NIŻYCKIEGO

CHARLIE CHAPLIN

I DYRDZIO BRZDĄC

W KARKOŁOMNYCH PRZYGODACH W ALPACH

FLIP I FLAP

zakładają końską...

s z c z e k e l

OTO

TRESC № 32-go

ŚWIATA

PRZYGÓD

NAJPOPULARNIEJSZEGO TYGODNIKA OBRAZKOWEGO W POLSCE

CENA 10 GR.

DO NABYCIA WE WSZYSTKICH KIOSKACH

Wacław Sieroszewski

Moje wspomnienia o Marszałku

„Na Moskale bez rozkazu” — Spacer ze śmiercią — Wulkan myśli i uczuć — Niech Niemcy pobiją Rosję, a Francja, Niemców — Na jeden rozkaz sieć bojowych organizacji — Bezład rodaków najtragiczniejszym rozczarowaniem

II.

Zaledwie Komendant wyszedł na waly, ciche do tej pory okopy rosyjskie zagrzmiły od strzałów... Komendant nie zwracał na nie uwagi i dalej szedł grzbietem walu... Salwy rosły i nawet zaczęły grać karabiny maszynowe... Wtedy zasumiało w naszych okopach. Żołnierze nie strzelali, bo to było zabronione, ale krzyżeli na mnie z dołu wzburzeni:

— Sirko, jeżeli Komendant zaraz nie zejdzie do rowu, to my ruszymy na Moskała do ataku bez rozkazu!...

Musiałem powtórzyć Komendantowi ich groźbę, roześmiał się wśród kul dobrym wesolym uśmiechem i zawołał:

— To ty ściągnąłeś tę burzę ognia swymi czerwonymi wylogami i czakiem. Ach, ta kawalerja!...

Zszedł jednak do rowu i strzelanina ustała.

Śmierć zagląda w oczy

Innym razem pod Brzechem, gdy zwiadał linię bojową, widziałem, jak granat uderzył tak blisko od niego, że obsypał go gródkami ziemi. Stał dalej lornetując, dopóki drugi granat nie uderzył z drugiej strony równie blisko i adjutanci nie zmusili go do cofnięcia się...

Takie wypadki zdarzały się bardzo często.

Na szczęście Polski kule szczeniły go.

Nigdy nikt z pośród nas legionistów nie widział cienia lęku na tej szlachetnej twarzy, a przecież chodził ze „śmiercią pod ręką nieustannie”, z początku od stryczka carskiego, następnie od kuli bojowej, w końcu od zamachu tajnego potępienia.

Nie była to tępa obojętność na groźbę śmierci, lecz meżna, spokojna wobec niej postawa, gdyż przecież to on nad trumną Słowackiego w Krakowie 18 czerwca 1927 r. powiedział:

„Żyło ludzi mnóstwo i wszyscy pomarli. Pokolenia za pokoleniami, żyjące codziennym życiem, zwykłym, lub niezwykłym, do wieczności przechodzą, pozostawiając po sobie jedno ogólne wspomnienie. Wspomnienia, gdzie imion niema i niema nazwisk... A jednak prawda życia ludzkiego daje nam i inne zjawiska. Są ludzie i są prace ludzkie tak silne i tak potężne, że śmierć przewyżniają, że żyją i obcują między nami...”

Głęboka filozofja

W tych kilku zdaniach mieści się cała filozofja, która pozwoliła Komendantowi wychować sobie odpowiednich żołnierzy, a jak to robił, niech posłuży drobny przykład, mało komu znany. Opowiadał mi go oficer, towarzyszący Komendantowi w nadniemieńskiej bitwie.

„Bój przeciągał się, wojska nasze nie mogły zająć Lidy i Komendant niecierpliwił się, gdyż to psuło mu Jego obliczenia. Okazało się, że na linii szalał rosyjski pociąg pancerny i nie puszczał naszej piechoty. Komendant osobiście wybrał się, żeby zobaczyć jak

rzeczy stoją. Szedłem za nim z tyłu. Kiedy przybyliśmy na linię bojową, okazało się, że bateria, która powinna była osłaniać naszą piechotę zabiera się do odwrotu. Od Lidy nadjeżdżała na nas, ziejąc ogniem pancernik.

Pamiętna rozmowa

— Co pan zamierza? — spytał Komendant, przyjąwszy rąk port od dowódcy baterji.

— Cofam się, dwie armaty zdemontowane, połowa obsługi wybita!...

— Ja jednak uważam, że trzeba iść naprzód!...

— Z kim? — spytał artylerzysta, wskazując na ciała zabitych.

Żołnierze przestali zakładać konie i pilnie słuchali.

— Z nim! — odparł Komendant, wskazując na żywych. — Ja jednak idę naprzód!...

— dodał i ruszył ku nieprzystającej strzelać pancerce.

Nie uszliśmy dziesięciu kroków, jak zahuczało za nami, działo jak piłka wyskoczyło naprzód, dało strzał z odległości paru set metrów i w jednej chwili wysadziło pancerkę w powietrze.

— Tak trzeba było zrobić odrazu!... — powiedział Komendant z uśmiechem. Komendant baterji i żołnierze dostali odznaczenie.

Nie wiem, czy tak było dokładnie, czy nie, powtarzam cudze wyrazy, ale gdy opowiadanie powtórzył Marszałkowi. Ten przyznał, że było coś w tym rodzaju.

Legenda

Nie lubił, gdy takie rzeczy o Nim opowiadano, dlatego trudno było je sprawdzić, ale legenda o Marszałku jest takich opowieści pełna.

Marszałek był ze wszystkich znanych mi historycznych postaci najbardziej wszechstronnym człowiekiem. Miał subtelny i wyrobiony smak artystyczny, był wybitnym pisarzem, wspaniałym w razie potrzeby mówcą. Pamiętam Jego parogodzinna mowę na zjeździe P. P. S. we Lwowie w 1906 roku, gdzie znaczna większość delegatów zamierzała wykreślić z programu partji niepodległość Polski.

Wszyscy pamiętali

Mowa ta, to był wulkan myśli i uczuć, którego lawa porwała i zatopiła nawet przeciwników, tak, że narazie cofnęli się i darowali życie... niepodległości.

Co się zaś dotyczy przeczności i przenikliwości politycznej Marszałka, to nie potrzebuję dowodów przytaczać, gdyż wszyscy je znamy i politycy nasi długo z niej będą korzystać...

Przytoczę jednak mały przykład, który oświecił jakimi drogami chodziła nieraz ta śmiała i niezwykła myśl polityczna.

Było to w lutym 1914 roku w Paryżu. Wróciliśmy, o ile sobie przypominam, ze słynnego odczytu Marszałka w Societe Geographique. Zgadzało się o możliwości bliskiej wojny.

— Dla nas idealnym rozwiązaniem byłoby, gdyby Niemcy

pobili Rosję, a Francja pobiła Niemców! — powiedział wtedy.

Myśl wydała się narazie dowcipnym paradoksem, a jednak utkwiła mi ona w pamięci i następnie śledząc za polityką Komendanta wciąż wyczuwałem ją w podłożu Jego planów. Ona to kazała Mu szczerze, pomimo austriackich szykan, popierać państwa centralne w ich walce z Rosją, ona to kazała Mu wbrew rozkazom odprowadzić Legiony z pod Krzywopłotów do Krakowa w obawie, że przerzucone na Morawy mogą być łatwo wysłane stamtąd do Włoch, albo na front francuski, ona wreszcie po pobiciu Rosji i upadku cesarstwa kazała Mu odmówić przyśięgi Niemcom.

Na parę dni przed wywiezieniem do Magdeburga wydał rozkazy oficerom oraz bliższym współpracownikom, że mają zwrócić się teraz przeciw Austriakom i Niemcom. Jego

już nie było wśród nas, ale na Jego rozkaz w całym kraju tworzyła się sieć bojowych organizacji do walki z okupantami... Rozkazywał nam Jego cień, jak będzie rozkazywać przez wieki...

Ale wierna i posłuszna mu była z początku Jego mała cząstka wielomilionowego narodu.

— Bezład rodaków w pierwszych latach wojny był dla mnie pierwszym najtragiczniejszym rozczarowaniem — powtarzał nieraz.

Aby cały naród do pracy i walki pociągnąć, aby scementować go potrzebą i zrozumieniem wolności, musiał Marszałek Piłsudski dużo w sobie i w innych przemóc, przecierpieć, przedumać, musiał złożyć na ofiarę nieraz swoją dumę i zaczął składać ją swoim najbliższym. A był już wtedy przecież Naczelnikiem Państwa, a mógł być samowładnym dyktatorem. Dokończenie jutro.

W obronie rośliny

9 państw podpisało w tych dniach umowę w sprawie ochrony Welwiczji. Welwiczja jest rośliną. Jest to bardzo rzadka roślina, która rośnie tylko w niektórych miejscach pustyni Kalahari i w niektórych okolicach Afryki, które rzadko odwiedzają biali.

Już niejednokrotnie podejmowano próby przeplacowania tych roślin na inny grunt. Nie dawało to żadnego rezultatu. Roślina tam się nie przyjmowała.

Welwiczja jest dlatego tak drogocenna i tak chroniona, ponieważ uczeni przypuszczają, że jest to najstarsza roślina, jaką odkryto na kuli ziemskiej. Nie posiada ona pnia.

RADJO

ROZGŁOSNIA WARSZAWSKA

6.30 Pieśń, 6.33 Pobudka, 6.34 Gimnastyka, 6.50 Muzyka, 8.00 Audycja dla szkół, 8.10 Audycja dla poborowców, 11.57 Sygnał czasu, 12.00 Hejnał, 12.15 „Nie bójmy się szarywary” — pogadanka, 12.25 Koncert, 13.10 Chwilka gospodarstwa domowego, 14.30 Zespoły operowe (płyty), 15.00 „Kryśka ze Matyska” — humoreska, 15.15 „Nasz handel morski”, 15.20 Przegląd gieldowy, 15.30 Zespół salonowy Niny Manskiej, 16.00 Lekcja języka francuskiego, 16.15 „Dziś się to 35 maja” — słuchowisko dla dzieci, 16.45 „Ciepła Polska śpiewa”, 17.00 Koncert solistów, 17.40 „Kartel strzech” — pogadanka, 17.50 „Przegląd wydawnictw”, 18.00 Transmisja Nabożeństwa Majowego, 18.50 „Życie kulturalne i artystyczne stolicy”, 19.05 Koncert reklamowy, 19.35 Wiadomości sportowe, 19.45 Pogadanka aktualna, 20.00 Koncert, 20.55 „Obrazek z Polski współczesnej”, 21.00 Audycja dla Polaków zagranicą, „Zielone święta”, 21.30 Koncert rozrywkowy w wyk. Malej Ork. P. R., 23.00 Wiadomości meteor. dla żegluga powietrznej, 23.05 Muzyka wieczna.

W dniu 1 czerwca r. b. mija dziesięć lat od chwili objęcia władzy przez P. Prezydenta Rzplitej prof. Ignacego Mościckiego. Cały kraj przygotowuje się do uroczystego jubileuszu, wyznaczonego na dzień 3 czerwca, aby oddać hołd zasłudze Pierwszego Obywatela. Na zdjęciu P. Prezydent w stroju myśliwskim przy upolowanym niedźwiedziu.

Misjonarz uratowany od śmierci dzięki robieniu wełnianych pończoch!

Rudolf Walter Bosshard, obywatel angielski i członek misji w Ghinach, był pewnego dnia

porwany wraz z jeszcze jednym misjonarzem przez rabusiów chińskich. Podczas gdy

żony misjonarzy zostały zaraz zwolnione, obu mężczyzn uprowadzono w głąb kraju.

Towarzysz niedoli Bossharda wkrótce zmarł wskutek wyćnięcia, a za Bossharda ziożono wysoki okup. Bandyci po otrzymaniu okupu nie chcieli jednakże go wypuścić na wolność, żądając znowu pieniędzy. Gdy władze nie chciały się zgodzić na te bezcelne żądania, bandyci postanowili zgładzić misjonarza.

Te pertraktacje trwały 5 miesięcy, a w tym czasie Bosshard zabijał czas robieniem wełnianych pończoch na drutach.

Bandyci, którzy z uwagą przyglądali się jak on błyskawicznie robi drutami, byli zachwyceni jego produkcją i obiecali mu wolność gdy dla całej bandy zrobi pończochy. Misjonarz gorliwie wziął się do pracy. W ciągu pół roku zrobił dla każdego z nich po kilka par pończoch, a bandyci zwrócili mu wolność.

Nagły sen... zbrodniarza umożliwił policji nałożenie mu kajdan

Przed kilku dniami posiadacz ziemski Legarde zabił w lesie pachciarza Bodita, ojca 8-ga dzieci, i zakopał tam jego zwłoki. Początkowo policja nie mogła wpaść na trop zbrodniarza. Wkrótce jednak przypomniał sobie, że Legarde wygrażał się pod adresem Bodita i przysięgał, że go zabije.

Policja udała się do willi Legarde'a w Bradson (południowa Francja), chcąc go aresztować. Posiadacz ziemski za barykadował się jednakże wraz z żoną i dwiema córeczkami w willi i przyjął policję strzałami. Policja zaś nie mo-

gła oddawać strzałów, ani zrobić użytku z bomb łzawiących, ponieważ Legarde umieszczył w oknie swe córeczki.

Postanowiono więc oblegać willę. Przez 40 godzin trwało oblężenie i przez ten cały czas zbrodniarz nie odchodził od okna i nie przestawał strzelać do policji. Wreszcie zmęczenie wzięło nad nim górę. Zasnął na parapecie okiennym. Wówczas policja wdarła się do willi, założyła zbrodniarzowi kajdanki na ręce i odprowadziła do więzienia. Jego żona leżała w kącie jednego z pokojów prawie że nieprzytomna z wyczerpania.

ZABIŁEM ŻONĘ...

49

— Dlaczego nie zostały przeprowadzone na miejscu badania osób zbierających grzyby?

— Nikt z obecnych tam osób nie widział sceny dokonywanego morderstwa. Niektórzy mówili, że słyszeli głośną wymianę zdań, coś jakby sprzeczkę.

— Świadek mówił o znalezionych śladach dwóch idących osób. Czy morderstwo było dokonane tam, gdzie ślady się kończyły?

— Nie. Od śladów do miejsca znalezienia zwłok było około 12 metrów.

— Świadek Brodniewicz! — wywołuje przewodniczący, po zwolnieniu św. Pastuszaka. Do stołu podchodzi st. prokurator policji w Obrzycku.

— Czy świadek dokonał aresztowania oskarżonego?

— Tak jest.

— Kto przeprowadzał pierwsze badanie?

Alibi oskarżonego

— Ja badałem oskarżonego ogólnie. Ponieważ ten wypierał się winy, chciałem ustalić alibi oskarżonego, przesłuchując go tylko na tę okoliczność. Sprzeczności, podawane przez oskarżonego przemawiały za tem, że Dobiński dopuścił się zbrodni. Początkowo poleciłem odprowadzić podejrzanego do aresztu. Po upływie pewnego czasu, Dobiński, sprowadzony ponownie do kancelarii zaczął opowiadać, że zabił kochanek jego żony. Później jednak rozmyślił się, że takie oskarżenie nie doprowadzi do celu i przyznał się do winy.

— Czy zeznania oskarżonego były wymuszone zapomocą środków niedozwolonych, czy też oskarżony dobrowolnie przyznał się do winy?

— Ja go nie biłem. Dopiero po przyznaniu się oskarżonego uderzył go posterunkowy Mańko, mówiąc, że i tak światła Bożego nie będzie oglądał.

Przewodniczący przystępuje do odczytania aktu ślubu zmarłej Anastazji z Szukałowskich oraz aktu przedślubnego Szwarzycówny i metryki urodzenia oskarżonego.

Lista świadków została wy-czerpana, więc zamknięto postępowanie dowodowe i zarządzono przerwę do dnia następnego.

Powietrza, powietrza

Była już godzina jedenasta wieczór. Zakończenie posiedzenia sądowego sprawiło mi taką ulgę, jakgdyby otwarto wieko trumny duszacego się w niej człowiekowi.

Z zadziwiającą szybkością opuszczał salę komplet sędziowski, a wślad za nim ławnicy, sprawozdawcy prasowi, a wreszcie publiczność. Do samego ostatka nie opuszczały ław tylko Marja i jej matka — moje dwie wierne przyjaciółki.

Z powodu późnej pory, prokurator odmówił prośbie Marji o udzielenie widzenia ze mną. Siedziały obie, zalewając się łzami, bezradne i opuszczane przez wszystkich.

"Pogrzebowy" orszak

Kiedy sala opustoszała zupełnie zostałem odprowadzony przez policjantów do celi dla aresztowanych. Za tym

orszakiem, jak za pogrzebem szły dwie kobiety, cicho pochłupając. W dyżurce nałożono mi kajdany, poczem tą samą drogą powróciłem do celi.

Otwieranie drzwi obudziło śpiących Alfreda i Ernesta. Usiadłem na stołku, zapominając o obowiązku rozebrania się i oddania rzeczy na korytarz. Oddziałowy stał w progu celi, patrząc na mnie ze szczerem współczuciem.

— Jakże przedstawia się sprawa, panie Dobiński? — zapytał delikatnie.

Niedbałe machnięcie ręką wystarczyło mu za odpowiedź.

— Czyżby tak źle było? — zapytał ponownie.

— Gorzej jeszcze! — odparłem z westchnieniem — ciężko mi nawet opowiadać o tem.

Głód

Alfred i Ernest podnieśli głowy i zapalili papierosy. Współczując mi, nie starali się nawet męczyć mnie pytaniami. Znużony zapominałem o głodzie i bez pożywienia położyłem się do łóżka.

W głowie mi wirowało. Co chwila przed oczami moimi przesuwały się postacie świadków, którzy swoimi zeznaniami kopali pod moją grób. Jak dwie świece, widziałem przed sobą błyszczące, sepie oczy prokuratora, to znów przed oczami mijały jak w półśnie dwie płaczące kobiety.

Zmorzony głodem i nieprzespaną poprzednią nocą, zacząłem wreszcie snem twarzym, nieczułym na wszystkie wrażenia doznane w ciągu 14-godzinnej przerwy sądowej.

Dzwonek na pobudkę wyrwał mnie z głębokiego snu i przypomniał mi, gdzie się znajduję. Zerwałem się na równe nogi i pośpiesznie pobiegłem do korytarza po swoje rzeczy. Głęboki sen pokrzył mnie na ciele, a zapewnienie Alfreda i Ernesta, że „nie taki djabeł straszny, jak go malują“ dodały mi otuchy.

Z dziwnym w takich razach apetytem spożywałem śniadanie, opychając się niezliczoną ilością tartinek, zapijanych osłodzoną czarną kawą.

"Gaz"

— Szkoda, psia krew, że nie postarałem się przez Felka o trochę gazu dla ciebie — odezwał się Alfred. Kropnąłbyś sobie szklanice, to i smutek by odleciał do piekła. Pamiętaj, że grunt się nie przejmować i głowę trzymać mocno do góry. Dziś nerwy twoje muszą wytrzymać ciężką próbę — przemawiać będzie prokurator, a przecież i sam też będziesz musiał coś powiedzieć na swoją obronę.

— No, panie Dobiński — odezwał się otwierając celę oddziałowy — z Bogiem w drogę!

— A wracaj z policjantem! — roześmiali się Alfred i Ernest wślad za mną.

Sala posiedzeń w niczem nie zmieniła swojego wczorajszego wyglądu. Nawet publiczność, o ile to zdążyłem zauważyć, była na sali ta sama — wczorajsza. Marja i jej matka siedziały na tych samych miejscach z zaczerwienionymi od płaczu oczami. Zmienili się tylko policjanci,

stojący obok mojej ławy. Z dziwną niecierpliwością, a zarazem lękiem oczekiwałem na wejście kompletu sędziowskiego.

Wreszcie rozległ się dzwonek i serce moje zaczęło uderzać w przyspieszonym tempie. Ostry wzrok prokuratora, skierowany w moją stronę, przeszył mnie nawyot. Mimo woli spojrzałem na łagodną w wyrazie twarz przewodniczącego, nie mogąc wytrzymać wzroku mojego oskarżyciela.

— Wznawiam posiedzenie sądu, przerwane w dniu 16 kwietnia 1924 r. o godzinie 23-ej — rozpoczął przewodniczący, otwierając akta sprawy. — Stwierdzam, że oskarżony i obrońca tegoż są osobami obecnymi. Czy oskarżony ma jeszcze co do nadmienia?

Posiedzenie trwa

Niespodziewanie rzucone pytanie przewodniczącego zaskoczyło mnie i uderzyło, jak obuchem w głowę. Chciało mi się krzyczeć na całe gardło, że wszystkie zeznania świadków mijają się z prawdą, a głos uwiązł mi w krtani i nie mogłem wydobyć z siebie odpowiedzi. Dr. Krzyżankiewicz odwrócił w moją stronę głowę i spojrzał na mnie z politowaniem.

— Niech pan prosi sąd o zezwolenie na przemówienie na ostatku — pouczył mnie i sam odwrócił głowę w stronę stołu.

Ledwo potrafiłem wybełkotać tych kilka słów prośby i jak kamień opadłem na ławę.

Dalszy ciąg jutro.

Za grzechy matek

Wzruszająca tragedia w rodzinie księżęcej

Dalszy ciąg przeżyć księżstwa Runiewiczów już jest nam dostatecznie znany. Nie dziwny się więc teraz, że pomimo, iż pożycie ich układało się coraz pomyślniej, dzieci już z tego małżeństwa nie było.

Tem, zapewne, też tłumaczy się, że ogrom swego uczucia macierzyńskiego księżna Krystyna przelała na Haneczke...

Być może, że gdyby miała dzieci ze swego małżeństwa, wszystko poszłoby inaczej... może nie poszukiwałaby Haneczki z takim zapalem... możeby tego wszystkiego nie przeżywała tak tragicznie...

Możeby nie prosiła błagalnie, aby teraz po odzyskaniu córki, nie była ponownie osamotniona przez małżeństwo...

To też, gdy księżstwo Runiewiczowie zaproponowali, aby młoda para państwa mecenasostwa Tarlickich zamieszkała w pałacu księżstwa, tam ci nie mogli odmówić...

Zresztą, pałac był tak piękny, że nietrudno się było zgodzić. Państwu młodym przeznaczony był cała osobna część pałacu.

Powstało jeszcze inne pytanie... Chodziło o uprawnienie Haneczki, aby nie pozostawała dłużej bez nazwiska, dzieckiem, bez opieki, znajdującą...

Coprawda, przez pozyskanie nazwiska Tarlickiego, jako przysiężnego męża, miałyby już te trudności usunięte...

Byłyby jednak kwestje przy formalnościach ślubnych... Lepiej było do tego nie dopuszczać.

Sposób nato był bardzo prosty.

Przedcież już poprzednio książę Runiewicz był zdecydowany zaadoptować Haneczke.

Postanowił uczynić to niezależnie od przyszłego ślubu Haneczki.

Poszłaby do ślubu już nie jako dziecko niewiadomego pochodzenia i nie posiadające własnego

go nazwiska, lecz jako księżniczka Runiewiczówna.

Po matce miała, zresztą, pełne prawo do tego miana.

Formalności wszakże trwały przez dłuższy czas, pomimo, że książę Runiewicz, dzięki swym rozległym stosunkom, uzyskiwał we wszystkich instytucjach znaczne przyspieszenie urzędowania.

Aby przez ten czas stanowisko Haneczki wobec Gucia nie było dwuznaczne, wyprawiono im wspaniałe zaręczyny.

Przybyło mnóstwo gości, zarówno ze strony księżstwa Runiewiczów, jak państwa Tarlickich.

Zaręczyny te były, zresztą, przedmiotem mnóstwa plotek i docinków, wiedziano bowiem, że Tarlicy pochodzą z ludu.

Nietylko nie ukrywano tego wszakże, lecz przeciwnie uczyniono z tego piękną manifestację.

Wznoszono nawet przy szampanie takie toasty, jak powtórzenie i ziszczenie słów poety o tem, że stał się wreszcie upragniony „cud“, łączący „z polską szlachtą polski lud“.

Gucio zaś żartował, mówiąc do swej narzeczonej:

— Korzystaj, póki czas, że jesteś księżniczką... Wkrótce będziesz już zaledwie tylko panią mecenasową.

Dodajmy, że w pierwszej chwili Guccio był nawet przeciwny zaadoptowaniu Haneczki przez księcia.

Chodziło o ambicję... Bo można by go posądzać, że jest łowcą posagowym...

Póki Haneczka była biedną dziewczyną — mawiała złe języki — nie żenił się z nią, doprowadzając dziewczynę do samobójstwa i wielomiesięcznej poniewierki, a teraz dopiero nabrał apetytu na małżeństwo, gdy już wie, że jest dzie-

dziczką ogromnej fortuny księżstwa Runiewiczów i jedyną ich spadkobierczynią.

Trzeba było wielkiej wymowy księcia, aby wyperswadować Gucio wi jego wątpliwości.

— Cóż z tego — mówił — gdybym jej nawet nie zaadoptował? Tobie mi przecież też nie przeszkodziło uczynić ją potem jedyną spadkobierczynią.

— Ale jabym na zaadoptowanie nie czekał, lecz ożeniłbym się odrazu, dając dowód swej bezinteresowności.

Dopiero wzgląd nato, aby przy formalnościach ślubnych nie było znów podnoszone pochodzenie Haneczki, co z pewnością byłoby dla wszystkich niemiłe, przeważał i Guccio, zgodził się ostatecznie na adoptację.

Już narzekał tylko nato, że to jeszcze odwieka moment jego szczęścia... Ale zrozumiał, że nie wolno mu teraz stwarzać nowych jakichkolwiek trudności.

Była jeszcze jedna para, która także była przeciwna odwiekaniu małżeństwa.

Postanowiono, mianowicie, aby jednocześnie z tym ślubem odbył się również ślub Zbyszka z Olą.

Olga została, coprawda, także bardzo hojnie wyposażona przez swego ojca Warszawskiego, który sprzedał swe wielkie magazyny i kupił za nie piękny majątek ziemski.

Jego córka i zięć przyrzekli mu, że będą tam spędzali zawsze lato, a i w innych okresach będą tam często zaglądali. Warski mówił.

— Jakże tu będziecie dobre powittrze dla moich wnucząt!... Obyście nie kazali mi na nie za długo czekać!

Olga i Zbyszek spojrzeli po sobie porozumiewawczo...

Dalszy ciąg jutro.

W szponach gangsterów

Postrachem mieszkańców Chicago jest tajemnicza miss Nora, wódz bandy gangsterów, która działa w porozumieniu z królem „gangów” Al Capone. Wykonała ona szereg napadów i porwań, które świadczą o jej niezwyklej odwadze i przebiegłości. O miss Norze krąży w Chicago niezliczona ilość legend. Wszyscy opowiadają o jej sile czaru, o niezwyklej mocy hipnotycznej, jaką posiada ta kobieta.

Razu pewnego w nocy rozległ się w pokoju doktora Graby dzwonek telefonu i doktor został wezwany do pacjenta za miastem. Gdy doktor, kierując autem, znalazł się za miastem, został otoczony przez bandę gangsterów, którzy go uprowadzili. Miss Nora użyła całego kunsztu swej sily hipnozy, by ujarzmić doktora Grabę. Piękna gangsterka zdołała wkońcu czarem swych oczu usidlić młodego doktora, który uległ jej, pokochał ją namiętnie i gorąco, zapomniał o swej rodzinie. Doktor Graba stał się gangsterem, i przybrał nazwisko Al Edinga.

Walke z bandą miss Nory podjął genialny detektyw mister Fred. Po dłuższych wysiłkach, wysłedził krójkówkę gangsterów.

Miss Nora została osadzona w więzieniu i skazana na karę śmierci. Miała zginąć na krześle elektrycznym.

Zupełnie przypadkowo dowiaduje się Al Capone, że miss Nora przebywa w więzieniu w Sing-Sing. Dillinger opracował plan wydostania miss Nory i w tym celu wystosował list do naczelnika więzienia, Thompsona.

W gabinecie restauracyjnym przedstawił Dillinger Thompsonowi swój plan. Polegał on na tem, by Thompson wybrał jedną ze swych więźniarek, najbardziej podobną do miss Nory, która została skazana na dożywotnie więzienie, doprowadził ją do stanu nieprzytomności i zgładził ją na krześle elektrycznym, zamiast miss Nory. Wówczas, gdy władze będą przekonane, że miss Nora nie żyje, powinien ułatwić jej ucieczkę.

Egzekucja została wykonana. Wszyscy uwierzyli, że na krześle elektrycznym zginęła miss Nora. A tymczasem miss Nora, przy pomocy narzędzi, które jej wsunął do celi Romber, przepiłowała kraty, opuściła się na sznurze nadół. Obok więzienia oczekiwało ją auto gangsterów, na którym zbiegła.

Miss Nora po wyjściu z więzienia zabrała się natychmiast do roboty, bowiem kasa jej wyczerpała się zupełnie. Uplanowała ona napad na bank Morgana. Wobec tego jednak, że bank Morgana był pilnie strzeżony, postanowiła wydstać pieniądze podstępem. Do dyrektora banku zgłosił się rzekomy reżyser filmowy, Robert Milton, który poprosił o zezwolenie dokonania z „natury” zdjęć dla filmu, opartego z życia gangsterów. Miały więc być sfilmowane sceny napadu na bank i rabowania kas. Dyrektor, ufając reżyserowi filmowemu, zgodził się na dokonanie zdjęć. Rzekomi artyści i operatorzy przybyli do banku w czasie urzędowania, zważali urzędników, wraz z dyrektorem, poczem zrabowali przeszło milion dolarów i uciekli.

Ten rabunek, w tak niezwykłych okolicznościach, wywołał ogólną sensację.

Mister Fred również zabrał się do wykrycia sprawców napadu na bank Morgana. W przebraniu żebraka-garbusa wyczekiwał przed restauracją ojca Piotra, gości i żebrał. Pewnego razu spotkał Dillingera w towarzystwie jakiegoś eleganta, który przejęty litością rzucił mu banknot dolarowy. Gdy Fred zamierzał pocałować owego eleganta w rękę, stwierdził, że ma do czynienia z przebraną kobietą. Porównując zaś numer banknotu z numerami zrabowanych w banku pieniędzy, stwierdził niezbicie, że sprawcami napadu na bank Morgana jest banda Dillingera.

Mister Fred, blakając się po ulicach Chicago, zauważył auto, w którym siedział Dillinger wraz z „królem mięsa”, Banksem. Fred wsiadł natychmiast do taksówki, której rozkazał pędzić wślad za autem gangsterów. Ale gangsterzy zauważyli pościg, bo gdy auto znalazło się daleko za miastem, nagle zatrzymali taksówkę i z rewolwerami w ręce przyskoczyli do Freda, każąc mu wysiąść.

Za miastem, gangsterzy zauważyli pościg: zatrzymali taksówkę, ścignęli przemocą Freda do swego auta, tam poznali w nim żebraka-garbusa, który stał przed restauracją Ojca Piotra, i domyślili się, że mają przed sobą słynnego detektywa.

Po przybyciu gangsterów z „łupem” do farmy, rozkazała miss Nora zaprowadzić Banksa do piwnicy, Freda zaś do siebie do pokoju. Miss Nora chciała wybać go, czy nie wie, gdzie znajduje się obecnie Al Eding.

Fred odmówił wszelkich wyjaśnień. Wtedy to miss Nora użyła swego niezawodnego środka: zahipnotyzowała słynnego detektywa i w ten sposób wydostała odeń wszystko, co ją ciekawiło.

Ale nie dość tego: miss Nora postanowiła zemścić się w okrutny sposób za śmierć swych współpracowników i za swoją zniewagę.

Plan miss Nory miał na celu sprawić Fredowi największe katusze moralne. Miss Nora chciała otrzymać satysfakcję, zanim zastrzeli swego zacieklego wroga.

Spojrzała na swą ofiarę. Fred siedział na krześle oparty o poręcz. Twarz jego była śmiertelnie blada. Oczy szklily się tak, jak oczy trupa. Od czasu do czasu wargi jego drżały.

Miss Nora uśmiechała się triumfująco.

— Cha, cha, cha — radowała się — oto jest ten „bohater”!... Oto tak siedzi ten znakomity detektyw, mój najbardziej zaciekły wróg, który słucha moich rozkazów, jak małe dziecko... cha, cha, cha, sądził, że już umarła, myślał, że po mnie śladu niema, ale poczuje jeszcze smak „śmierci”!... Oho! zatańczy jeszcze przede mną na łapkach, jak pies...

Cichutko otworzyła drzwi i zawołała kilku gangsterów. Między innymi do pokoju weszli Dillinger i „Chińczyk”.

— No, bractwo, spójrzcie na naszego „bohatera”! Patrzcie, jak teraz wygląda najslawniejszy detektyw Chicago. Fred — powiedziała szeptem.

— No, a list o którym mówiłaś, czy ten list już napisał? — zapytał Dillinger.

— Jeszcze nie! Uczynię to w waszej obecności. Ale chłopcy, musi być bezwzględna cisza, w przeciwnym wypadku plan mój może wziąć w łeb...

— A gdzie jest obecnie Al Eding? Czy udało ci się od niego wszystko wydostać? — zapytał z ciekawości „Chińczyk”.

— Oczywiście, powiedział wszystko, o co go pytałam.

— A więc dowiedziałaś się, gdzie znajduje się Al Eding? Gdzie? — pytają zaciekawieni gangsterzy.

— Wszystko opowiem wam później... — oświadczyła „miss Nora” — teraz trzeba dbać o to, by napisał ten list. Chłopcy, bądźcie nade wszystko spokojni. Nawet skrzyknięcie krzesła może zniweczyć moje plany.

„Miss Nora” wzięła arkusz papieru i wieczne pióro, podeszła do Freda i krzyknęła rozkazującym głosem:

— Mister Fred, proszę wziąć do ręki papier i pióro! Słyszysz pan? Rozkazuję panu...

Fred wykonał rozkaz.

— A teraz pisać! — miss Nora poczęła głaskać go ręką po czole — no, proszę niech pan zapyta: co mam pisać?

— Co mam pisać? — zapytał odruchowo Fred. Zaczęła dyktować długi list, cedząc powoli każde słowo:

„Szanowna Pani Banks!”

Czasy zmieniają się. Kiedyś wyratowałem Panią ze szponów gangsterów, dziś sam porwałem Pani męża.

Detektyw naraża setki razy swe życie — a starczy mu za ledwie na życie. Gangster zaś raz tylko idzie w niebezpieczny bój — i w rezultacie otrzymuje milion dwieście tysięcy dolarów. Tak na przykład zdobyłem, jak Pani wiadomo, taką sumę, podczas napadu na bank Morgana.

...Mister Fred, proszę wziąć do ręki papier i pióro! Słyszysz pan? Rozkazuję panu!...

Człowiek jest tylko do pewnego wieku głupcem i tylko do czasu pozwala sobie wykorzystywać. Mam tego już dość, by za kilka tysięcy dolarów służyć stale i wciąż bogaczom. Chcę nareszcie zostać sam milionerem.

Obecnie, gdy szanowny minister Banks znajduje się, że tak powiem, w mojej dyspozycji, żądam od Pani sumę pięciuset tysięcy dolarów wykupu. Przyzna Pani, biorąc pod uwagę, że minister Banks jest najbardziej zamożnym człowiekiem Chicago, iż suma ta nie jest zbyt wygórowana...

Rzecz jasna, jeśli Pani nie wpłaci tej sumy w ciągu trzech dni, szanowny Jej małżonek odwiedzi swych praojców, a grzeszne jego ciało zostanie poćwiartowane, poczem w nowej eleganckiej walizce wysłę je pocztą do Pani.

To samo stanie się, jeśli Pani odważy się zawiadomić o wszystkim policję.

Być może, Pani zechce mnie odszukać. Sądzi Pani zapewne, że William Freda wszyscy znają, że go łatwo będzie poznać — muszę zatem Panią uprzedzić, że nawet sto tysięcy wywiadowców nie zdoła mnie odnaleźć.

Jako detektyw — byłem postrachem świata gangsterów. Teraz będę postrachem wszystkich detektywów i policjantów.

A przedewszystkiem, nie będę zmuszony oczekiwać, póki jakiś pierwszy lepszy nowobogacki, w rodzaju Pani małżonka, zechce mi łaskawie zapłacić kilkaset dolarów za odzyskanie swej żony.

Pół miliona dolarów zechce Pani łaskawie przekazać memu wysłańcowi, który zgłosi się u Pani za trzy dni, o godzinie 6-ej rano.

Za życie tego posłańca odpowiada przed nami nie tylko Pani mąż, ale i Szanowna Pani we własnej osobie. Zemsta moja nie minie Pani...

Wkońcu pragnę zapewnić Sz. Panią, że mąż Jej jest zupełnie zdrow i czuje się znakomicie... Z prawdziwym poważaniem

William Fred,
były detektyw.

— Proszę podkreślić słowo „były” — rozkazała miss Nora detektywowi.

Mister Fred wykonał i ten rozkaz.

Potem miss Nora wręczyła list Dillingerowi i powiedziała:

— Ten list należy jeszcze dziś wysłać...

— Prześlę go pocztą...

— Murzyn uczynił swoje, murzyn może odejść — uśmiechnęła się miss Nora — ale, gdy się Fred zerwie ze snu, powołam przez mnie nikogo więcej w pokoju nie zastać.

Gangsterzy wyszli. Miss Nora znów pozostała sam na sam z Fredem.

Zbliżyła się do niego, zaczęła głaskać go po rękach i głowie, po twarzy, szyi i rękach, mówiąc:

— Panie Fred, pan zapomniał, co się z panem dzieje... Pan o wszystkim zapomniał! Pan zbudzi się teraz znów ze snu... Tak... właśnie tak... zupełnie dobrze!

Fred wrócił powoli do przytomności umysłu. Oczy jego nabrały naturalnego blasku, zerwał się z krzesła i zapytał:

— Boże mój, co się ze mną stało?

— Nic... nic, mister Fred. Pan spał tylko... — odrzekła, starając się ukryć w kącikach ust zwycięski swój uśmiech.

Rozkazała Mellonowi, by sprowadził Freda nadół i zamknął go w oddzielnej celi.

— Niech Tom strzeże tego psa, by nam nie uciekł! — dodała.

Kilka dni minęło. Miss Nora kazała sprowadzić Freda z celi do swego pokoju.

Fred wszedł spokojny do pokoju miss Nory i z sarkastycznym uśmiechem na wargach zapytał:

— No, miss Nora, może już nareszcie Pani mnie zabije? Czy to są moje ostatnie chwile?

Miss Nora odpowiedziała:

— O, nie! Chciałam tylko, by Pan przeczytał to, co o Panu piszą w prasie... Przed chwilą otrzymałam gazetę.

Fred spojrział na gazetę, która leżała na stole, przeczytał nagłówek, wziął ją do ręki, raz po raz czytał zawartą w niej wiadomość.

Twarz jego posiniąła z gniewu.

Jaką wiadomość zawierała gazeta? Cemu miss Nora pospieszyła się, by dać ją Fredowi?

Należy cofnąć się o kilka dni wstecz i opowiedzieć, co się wydarzyło od chwili, gdy Fred zapadł w sen hipnotyczny i napisał pod dyktando miss Nory swój list.

Porwanie Maksa Banksa na jednej z najbardziej ożywionych alei, w biały dzień, wywarło tak druzgoczące wrażenie na mistrzess Banks, że ciężko zachorowała.

Wiadomość o porwaniu „króla mięsa” rozniosła się po mieście i prasa wieczorowa doniosła o tem, jak gangsterzy porwali Banksa. Tego samego dnia zjawilo się w pałacu „króla mięsa” kilkudziesięciu prywatnych detektywów, którzy zaoferowali swe usługi.

Zjawił się również u pani Banks urzędnik policji, który wypytował ją szczegółowo, w jaki sposób odbyło się porwanie jej męża. Pani Banks, była do tego stopnia przerażona i wyczerpana wydarzeniami dnia, że trudno jej było udzielić informacji.

Zresztą, nie pamiętała szczegółów porwania. Odbyło się to z tak błyskawiczną szybkością, tak nieoczekiwanie, że nie zdawała sobie sprawy, jak się to wszystko mogło wydarzyć.

Nazajutrz zgłosił się do pani Baks sędzia Green w towarzystwie tegoż urzędnika policji i protokolanta. Green dowiedział się, że pani Banks jest chora i nie może przybyć do niego do kancelarii.

Sędzia rozpoczął śledztwo.

— W jakich okolicznościach odbyło się porwanie pani męża? — zapytał Green.

Pani Banks wróciła do siebie i opowiedziała sędziemu przebieg tragicznych wydarzeń.

— Czy sądzi Pani, że jest to zemsta gangsterów bandy straconej „miss Nory”? — zapytał Green.

— Nie wiem nic. Zresztą, wszystko jest możliwe.

— Czy nie otrzymała Pani w ciągu tego czasu, od chwili, gdy Fred uratował Panią ze szponów gangsterów żadnych listów z pogrozkami?

— Nie; ach, mister Fred! — zawołała pani Banks — czemu nie zjawil się! Na pewno czytał w prasie o nieszczęściu, jakie mnie spotkało... Wynagrodziłabym go sownie. Ten świetny detektyw jedynie może mi teraz pomóc. O! gdyby nie jego odwaga, gangsterzy zamordowałiby mnie wtedy na pewno... Mister Green... Ten człowiek jest niezrównany w swych pomysłach! Cemu nie przybył do mnie?

— Wiem, wiem — odrzekł Green — dziwi mnie to również, że nie przybył jeszcze. Być może, jest już na tropie gangsterów.

Dalszy ciąg jutro.

Tajemnica fortu Sef

Powstańcy wycinali w pień oddziały francuskie, zacierając za sobą ślady

Sef jest francuskim fortem leżącym na Saharze. Od dziesiątków lat fort jest otoczony mgłą tajemnicy, którą dopiero ostatnio zdołano wyświecić.

Podczas walk, jakie stacjali w roku 1902 Francuzi o Maroko, wyłoniła się konieczność wzniesienia jeszcze jednego fortu na pustyni. Spahisi, którzy stacjonowali w Fezie, znaleźli podczas obchodu pustyni odpowiednie miejsce na budowę fortu. Była to oaza leżąca w cieniu palm daktylowych, odległa o 200 kilometrów od Bertaux. To miejsce władze uznały rzeczywiście za odpowiednie i wzniesiono tam fort Sef.

Po zakończeniu budowy rozkwaterowały się tam dwie kompanie Legji Cudzoziemskiej i szwadron spahisów. Załoga fortu stała w kontakcie z władzami zwierzchnimi w Fezie. Łącznikami byli jeźdźcy na wielbłądach. W owych czasach bowiem nie było innego sposobu skomunikowania się między dwoma posterunkami wojskowymi rozrzuconymi na pustyni.

Mineło kilka spokojnych lat i znów rozpoczęły się walki z opornymi szczeptami tubylczymi, które nie chciały uznać władzy Francuzów. Pewnego dnia komendant garnizonu w Fezie mocno się zaniepokoił, gdy w ciągu Sef w ciągu kilku dni nie nadeszły żadne wiadomości. Gdy w ciągu następnych kilku dni wiadomości również nie nadeszły, komendant wysłał w stronę Sefu nowe oddziały, które miały

przyjść z pomocą żołnierzom z fortu.

Gdy żołnierze zbliżyli się do fortu, ujrzeli, że na jednej z wież powiewa trójkolorowy sztandar francuski. Panował tu niesamowity spokój, a w forcie nic się nie poruszało. Brama zaś była zamknięta od wewnątrz. Gdy na sygnały trąbek, nikt nie odpowiadał z wewnątrz, pułkownik polecił wyważyć bramę. W forcie nie znaleziono żywej duszy. Żołnierze ulotnili się niczem kamfora. Zbadano dokładnie fort i nie znaleziono nic podejrzanego. Nie było nawet śladów, któreby wskazywały, że stoczono tu jakąś walkę. Żołnierze znikli w jakiś niewyjaśniony sposób.

Pułkownik natychmiast wysłał meldunek o tem niezwykłym zjawisku do komendy głównej do Fezu. Jeszcze tego samego dnia zebrał się tam na naradę główny sztab i postanowiono wiać się energicznie do zwalczania nieznanego wroga. Nazajutrz o świcie wyruszyli w stronę Fezu nowe oddziały uzbrojone w karabiny maszynowe.

Gdy nosilki przybyły do Sefu, oczom żołnierzy ukazał się ten sam widok co ich poprzednikom. Na wieży fortu powiewał sztandar francuski, a wokół panowała niesamowita cisza. I tym razem żołnierze znikli z fortu w jakiś tajemniczy sposób.

Zanim zdołano podjąć jakąś energiczną akcję, która by oświeciła tajemnicę fortu Sef, wybuchła wojna

światowa. Dopiero w roku 1921 fort znowu nabrał znaczenia. W tym czasie szczyty tubylcze znów zbuntowały się przeciw władzy Francuzów. Sef obłożono batalionem Legji Cudzoziemskiej. Abdel Krim przywódca powstańców przekroczył ze swymi oddziałami granicę hiszpańskiego Maroka i zbliżał się do linii kolejowej Fez-Tasa. I gdy do fortu Sef zaczęły nadawać się funkcjonować bez zarzutu, od kilku dni komenda główna w Fezie nie otrzymywała z fortu żadnych wiadomości.

Oddziały Abdel-Krima zostały odparte, ale żołnierze z fortu Sef znikli z powierzchni ziemi. Brama fortu była zaryglowana od wewnątrz. Komendant wysłał do Sefu cały pułk żołnierzy, których dyscyplina nauczyła milczeć, z rezygnacją pod tyli do Sefu. Wiedzieli, że nie wyjdą stamtąd, żywi, że znikną w jakiś tajemniczy sposób. Ale rozkaz, o rozkaz. Przypuszczenia żołnierzy nie okazały się pozbawione słuszności.

Po kilku dniach cały pułk zginął w tajemniczy sposób.

Od tego czasu francuskie władze wojskowe, nie mogąc wyjaśnić tego zagadkowego znikania żołnierzy z Sefu, zaniechały wysyłania tam żołnierzy. Dopiero ostatnio zdołano wyjaśnić straszną tajemnicę fortu Sef. Sztab generalny wysłał tam specjalną komisję, która miała dokładnie zbadać fort. Podczas przeszukiwania arsenału fortu znaleziono dwie ciężkie skrzynie wórubowane w podłogę, które kryły wejście do długiego tunelu, prowadzącego poza granicę fortu.

Przez ten tunel dostawali się nocą powstańcy do fortu, wycinali w pień śpiącą załogę i zabierali ze sobą zabitych, a następnie starannie zacierali za sobą wszelkie ślady.

I dopiero obecnie po 34 latach zdołano wyświecić tajemnicę, która przez tyle lat zakrywała umysł władz wojskowych w Marokku.

6 strzałów do policjanta

Na drodze we wsi Gruszów, pow. Miechowski, posterunkowy Józef Kocowski w czasie obchodu swojego rejonu napotkał furmankę, na której siedział jakiś podejrzaný osobnik, obok zaś w rowie znajdował się drugi.

Kocowski wezwał ich do wylegitymowania się. Wówczas jeden z nich oddał z rewolweru 6 strzałów do posterunkowego, raniąc go w szyję, obojczyk i ramię, poczem napastnicy odjechali szybko furmanką w kierunku wsi Radzime.

Ranny posterunkowy dołożył się do najbliższego domu, gdzie po upływie kilkunastu minut nieznaną sprawcą oddał z za okna jeszcze kilka strzałów, nie raniąc jednak Kocowskiego.

Stan zdrowia posterunkowego jest b. ciężki. Kocowski przewieziony został do szpitala w Miechowie.

Królowa piękności kucharką

Najnowsza królowa piękności Stanów Zjednoczonych „Miss Texas 1936”, Frances Nalle, nauczona doświadczeniem poprzednich „królowych”, których nęciła karjera filmowa i które wkrótce stawały się zwykłymi statystkami, odrzuciła propozycję wytwórni filmowych. Natomiast przyjęła posadę kucharki w hotelu Waldorf Astoria w Nowym Jorku.

Przemówienie zmarłego

W Jönköping, ośrodku szwedzkiego przemysłu zapalczanego odsłonięto w tych dniach popiersie znakomitego wynalazcy, Aleksandra Lagermana. Lagerman wynalazł prawie wszystkie maszyny niezbędne do produkcji zapalek, lub ulepszył maszyny starszego typu.

Gdy odsłonięto popiersie,

Lagerman sam wygłosił uroczystą mowę, choć oddawna spoczywał już w grobie. Pewnego dnia bowiem gdy był w dobrym humorze polecił nakręcić płytę gramofonową ze swym przemówieniem. Obecnie przed zebraną publicznością ustawiono patefon i Lagerman sam przemawiał do zebranych.

Tragedja sędziów przysięgłych

W tych dniach zakończyła się w Manchesterze rozprawa sądowa, która trwała 14 dni i którą sfery sądowe uważają za najdłuższą trwającą proces anskielski od stu lat.

Los sędziów przysięgłych, biorących udział w tej rozprawie, nie był wcale godny zażdroszczy. Władze sądowe chcą być pewne, że sędziowie przysięgli zachowają bezstronność i nie ulegną obcym wpływom i sądowi, odcyeli ich zupełnie od świata zewnętrznego.

Nie wolno im było opuszczać

gmachu sądowego. Na noc rozstawiano dla nich łóżka polowe, ich listy do znajomych poślewały surowej cenzurze, zakazano im czytania gazet, a posiłki przynoszono z pobliskiej restauracji. W sobotę po południu udali się na wycieczkę w okolice miasta, rozumie się, pod opieką policji.

Chcąc im uprzyjemnić czas w tem przymusowym więzieniu, władze wysyłały ich wieczorami pod eskortą policji do kin, teatrów i na koncerty.

Wiadomości sportowe

Admira — mistrz Austrii

Ustałni sparing-partner polskich piłkarzy

Mistrz Austrii Admira, która rozegra w Warszawie w

czwartek mecz z reprezentacją Polski, przybyła w dniu dzisiejszym do Lwowa na dwa mecze z Polonią. Wiedeńscy przyjechali do Polski w swym najlepszym składzie ze słynnym bramkarzem Platzerem, bohaterem ostatnich dwóch meczów reprezentacji Austrii z Anglią 2:1 i Włochami 2:2, z pomocnikiem Urbankiem i linją ataku z Hahnemannem, Voglem i Bicanem na czele.

Warszawskie kluby ligowe nie obdarzyły publiczności jeszcze ani jednym spotkaniem międzynarodowym w tym sezonie. Zarówno Święta Wielkiej Nocy jak Zielone Święta mijają bez imprez. Ponieważ w tym roku nie jest również przewidziane w Warszawie ani jedno spotkanie międzypaństwowe (mecz z Niemcami odbędzie się w Poznaniu, z Jugosławią i Danją zagranicą) stolicę groził brak urozmaicenia se-

zonu piłkarskiego i imprez międzynarodowych.

Na szczęście jednak PZPN w obliczu Olimpiady musi przed wysłaniem swej reprezentacji do Berlina zorjentować się w formie graczy i rezerwuarze, z jakiego może korzystać przy ustalaniu składu i urządzić spotkania sparringowe dla naszej reprezentacji.

Pierwszym przeciwnikiem tegorocznym naszej drużyny była Chelsea następnym będzie w czwartek Admira. Publiczność warszawska będzie mogła ocenić, czy gra naszych piłkarzy zasługuje na danie im paszportów olimpijskich, mecz czwartkowy jest bowiem ostatnią próbą, po której musi zapadnąć decyzja wyjazdu do Berlina.

Podróżuj tylko samolotem!

„Szampion króla” to ważna osobistość podczas koronacji

Po ustaleniu dnia koronacji, dwór angielski przystępuje do gorączkowej pracy, która wywołuje niekończące się dyskusje. Przedewszystkiem dotyczą one zagadnienia, kto ma asystować przy koronacji, kto ma nieść podczas procesji koronę, kto trzyma szkocki sztandar i t. d. i t. d.

Dla rozstrzygnięcia tych wszystkich zagadnień przed każdą koronacją powołuje się specjalny sąd dworski. Zadanie sądu nie jest łatwe, ponieważ wybór odpowiednich osób jest bardzo skomplikowany. Prawie każda arystokratyczna rodzina angielska w ciągu dziejów zdobyła sobie zaszczyt brania czynnego udziału w ko-

ronacji. Osób mających więc do tego prawo jest o wiele więcej, niż stanowisk.

Jednym z najszcześliwiejszych stanowisk jest t. zw. „szampion króla”. Jego historyczne zadanie polega na tem, że podczas uroczystości ma on wjechać na rumaku w średnio wiecznej broni, zakuty od stóp do głowy w stal, do sali tronowej i głośno oświadczyć, że wyzywa na pojedynek tego, który ma coś do zarzucenia koronowanemu przed chwilą królowi. To stanowisko jest jeszcze dotychczas obsadzone, lecz nikogo już nie wyzywa się na pojedynek. „Szampion króla” poprostu obecnie nosi sztandar Szkocji.

Amerykański „Czarny Legjon”

morduje ludzi i walczy... ze wszystkim !!!

Podczas dochodzenia, jakie prowadziła policja Michigan (Stany Zjedn. A. P.) w związku z zabójstwem niejakiego Henryka Poole'a, wpadła ona na trop tajnej organizacji „Czarny Legjon” (donosiliśmy o tem w depeszach). Jest to organizacja polityczna, która walczy z katolicyzmem, komunizmem, żydami i murzynami.

Aresztowani członkowie „Czarnego Legjonu” oświadczyli, że zabili Poole'a, ponieważ ten był żonę. Takie zaś twierdzenie małżonki jest sprzeczne z tradycją amerykańską.

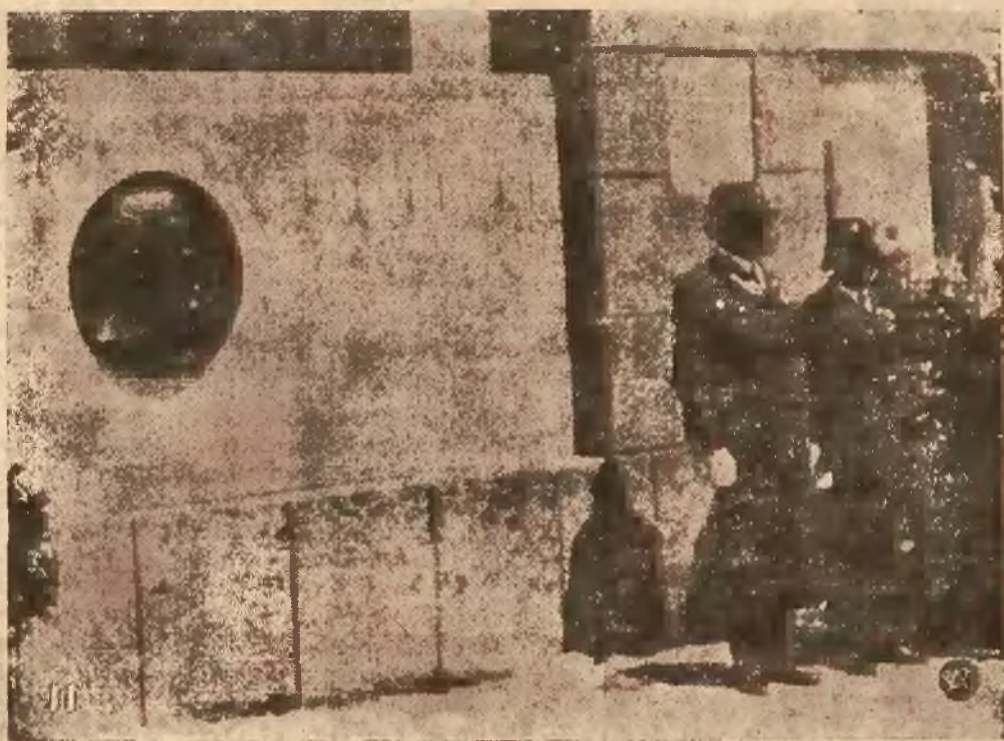
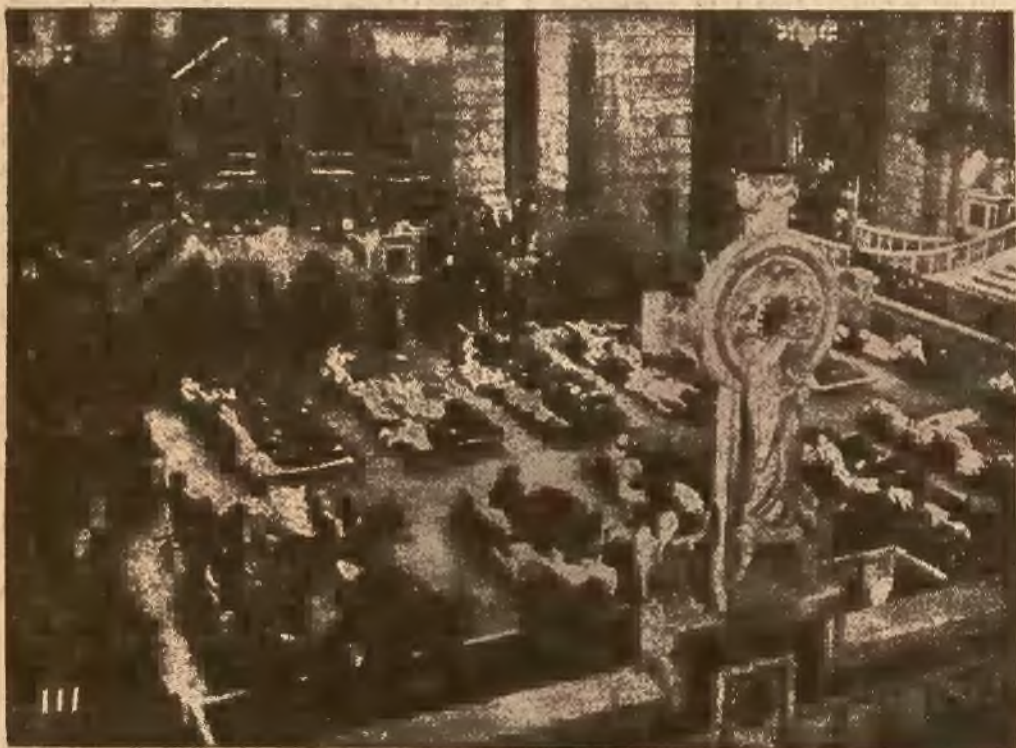
Znaleziony podczas licznych rewizyj materiał dobitnie wskazuje, że cały szereg niewyjaśnionych dotychczas zbrodni odczyta poważnie „Czarny Legjon”. Organizacja ta miała specjalną metodę „pracy”. Zabijała w ten sposób niepożądane jednostki, że władze przypuszczały, iż ich ofiary popełniły samobójstwo.

Policja aresztowała między innymi dozorcę więziennego Jacksona, który jest oskarżony o zabójstwo swego kolegi Raya. Lekarz stwierdził swego czasu, że Ray zmarł wskutek ataku serca. Żona i cór-

ka Raya oświadczyły, że on zmarł zaraz po spotkaniu się z kilkoma mężczyznami w czarnych kapotach.

W mieszkaniu Raya znaleziono materiał, który wskazywał, że utrzymywał on stosunki z „Czarnym Legjonem”. Zabito go prawdopodobnie dlatego, że obawiano się, iż zdradzi on organizację. Przypuszczało się z tego samego powodu zabito Poole'a.

Początkowo władze przypuszczały, że „Czarny Legjon” jest filią Ku-Klux-Klanu. Ta organizacja jednak wypiera się tego.

I) W dniu 27-go b. m. wieczorem odbyło się uroczyste posiedzenie Polskiej Akademii Literatury, poświęcone oddaniu pośmiertnego hołdu Marszałkowi Józefowi Piłsudskiemu w pierwszą rocznicę Zgonu. Zdjęcie przedstawia P. Prezydenta Rzplitej w czasie słuchania prelekcji Wacława Sieroszewskiego. Obok P. Prezydenta Rzplitej siedzi Generalny Inspektor Sił Zbrojnych gen. Rydz-Śmigły, oraz I-y wicemin. Spraw Wojskowych gen. Głuchowski.

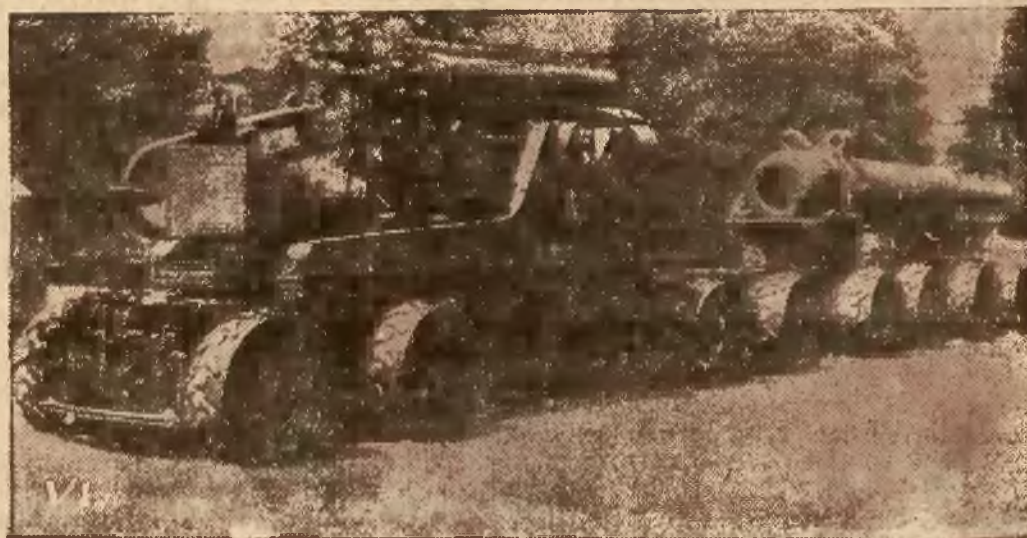
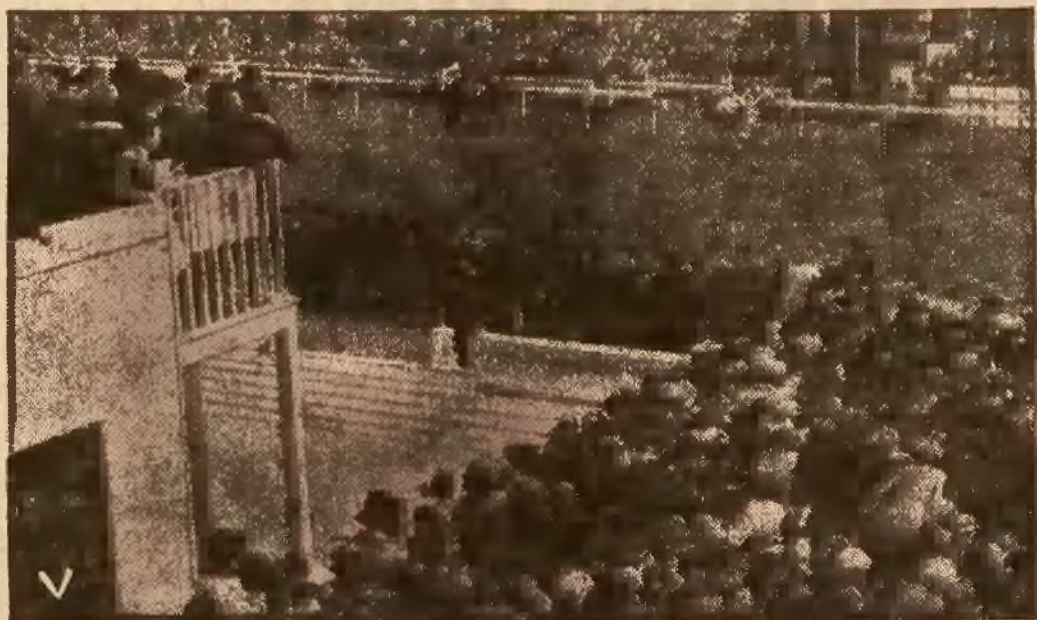
II) W Budapeszcie odbyła się podniosła uroczystość odsłonięcia tablicy pamiątkowej ku czci Marszałka Piłsudskiego, wmurowanej na jednym z gmachów przy ul. Marszałka Piłsudskiego. Plakieta ta, ufundowana przez społeczeństwo węgierskie, będzie niewątpliwie symbolem jeszcze silniejszych więzów przyjaźni łączących naród polski z węgierskim.

III) W Sacre Coeur w Paryżu odbyła się wspaniała uroczystość religijna zorganizowana specjalnie dla chorych i złożonych niemocą. Zdjęcie nasze przedstawia ogólny rzut oka na plac, na którym odbyła się religijna manifestacja chorych.

Czytajcie

„ŻYCIE KOBIECE”

Cena 20 groszy

IV) Rekruci rumuńscy w artylerji przysięgają na armatę!

V) Finisz! Zaciekle walczyli o pierwsze miejsce na torze wyścigowym w Paryżu.

VI) „Gruba Berta”, historyczna już dziś armata z czasów wojny światowej zostaje przeniesiona do nowego muzeum.

VII) Morski słoń w berlińskim Zoo czuje się świetnie i je, jak to mówią, prosto z ręki.

Maj

30

Sobota
św. Feliksa**Premjer
Sławoj-Składkowski
w Krakowie**

W dniu wczorajszym w godzinach rannych przyjechał na teren województwa krakowskiego p. premier gen. dr. Sławoj-Składkowski w celach inspekcyjnych.

W Trzebini oczekiwał gen. Składkowskiego wojewoda krakowski płk. Gnoiński.

Następnie p. premier pojechał do Chrzanowa, gdzie dokonał inspekcji Starostwa oraz lustracji robót publicznych.

W Chełmku zapoznał się p. premier ze stanem robót przy regulacji Przemszy oraz zbadał stan sanitarny tej miejscowości, a w szczególności studzien.

W dalszym ciągu swej podróży p. premier zwiedził Oświęcim. W Porące zbadał szczegółowo stan robót przy zaporze wodnej.

W Białej dokonał p. premier inspekcji starostwa oraz wydziału powiatowego.

W Kętach p. premier zlustrował wiejski urząd gminny.

W Bulowicach zarządził p. premier alarm straży pożarnej, przyczem stwierdził jej sprawność. Konie strażackie, które pierwsze przybyły do miejsca, skąd alarmowano, otrzymały nagrodę w kwocie 50 zł. przeznaczoną przez p. premiera. Zaś pierwszy strażak, który przybył na miejsce, dostał od p. premiera nagrodę w kwocie 10 zł.

W Wadowicach gen. Składkowski dokonał inspekcji starostwa oraz wydziału powiatowego.

W Kalwarii p. premier przeprowadził inspekcję posterunku policyjnego.

Po przeprowadzeniu inspekcji w starostwie oraz zbadaniu stanu sanitarnego Myślenic, p. premier przyjechał do Krakowa.

Tu odbył konferencję z p. wojewodą, z wicewojewodą Małszyńskim oraz naczelnikiem wydziału społeczno-politycznego, Wolanickim.

W podróży inspekcyjnej towarzyszył p. premierowi dyrektor Funduszu Pracy p. Czarniecki.

Przez cały czas inspekcji p. premier interesował się sprawami gospodarczymi i stanem bezrobocia.

**Przy wymiataniu komina
został porażony piorunem**

Sąd rozjemczy dla spraw Zakładu Ubezpieczeń Społecznych rozpatrywał sprawę o przyznanie jednorazowej zapomogi pośmiertnej oraz renty wdowie i sierocy Annie Suchowej ze wsi Zręby, której mąż Antoni będąc kominiarzem został śmiertelnie porażony piorunem podczas wymiatania komina.

Celem przeprowadzenia dowodów rozprawę odroczone.

Suchową zastępował mec. dr. Brodkiewicz.

Karnisze stylowe
do firanek
oprawa obrazów i gobelinów
oraz lustra szlifowane
wykonane najtaniej

S. Klipstein
Kraków, Dietla 87 Tel. 176-45
róg Starowiślniej

KRONIKA KRAKOWA**Procesy oskarżonych o udział w zajściach
marcowych w Krakowie**

W sprawie pamiętnych zajść marcowych w Krakowie prokuratura wygotowała dotychczas pięć odrębnych prawomocnych aktów oskarżeń.

I tak 20-letni Stanisław Pernal oskarżony jest o przewrót wozu pocztowego, 18-letni Józef Skrzyński oskarżony jest o dokonanie napaści na przodownika PP.; 23-letniemu Lejzrowi Rinderowi akt oskarżenia zarzuca wybiecie szyb w tramwaju.

27-letni Marjan Prokop, 20-letni Józef Birnbaum, 18-letni Chaim Braunfeld, 17-letni Józef Suślik i 28-letni Józef Cizek — oskarżeni są o dokonanie

napaści na policjantów oraz o wybiecie szyb w „IKC” i w sklepie „Antena” przy ul. Starowiślniej.

27-letni Lejzor Moszkowicz oskarżony jest o wybiecie szyb w firmie „Froncz” i „Żywiec”, 22-letni Nachmun Vörstending oskarżony jest o wybiecie szyb w wozach tramwajowych, zaś 20-letniemu Michałowi Zajacowi zarzuca się wybiecie szyb w firmie „Bat’a” oraz kradzież towarów. Ponadto 20-letni Zygmunt Monderer oraz 22-letnia Marja Glesel oskarżeni są o nawoływanie do wybijania szyb oraz do przywłaszczania sobie towarów.

Te wszystkie procesy odbędą się prawdopodobnie w połowie czerwca.

Dziś najprawdopodobniej uprawomocni się nowy akt oskarżenia przeciwko 44 robotnikom, oskarżonym o udział w zajściach.

Ten proces odbędzie się dopiero z końcem czerwca.

W procesie tym bronić będzie około 30 adwokatów, a m. inn. dr. Józef Rozenzweig, dr. Zygmunt Gross, dr. Woźniakowski, dr. Brosa, dr. Ringenheim, dr. Pajdak, dr. Schreiber, dr. Feiner, dr. Pleszowski, dr. Aleksandrowicz, dr. Izraeli, dr. Minzer, dr. Pleszowska, dr. Steinbergowa.

LOS Y I-ej KLAS Y

Loterji Państwowej

są do nabycia w szczęśliwej kolekturze

BRACIA SAFIER

KRAKÓW, RYNEK GŁÓWNY 6

GŁÓWNA WYGRANA 1,000.000 zł.

Ogólna suma wygranych 24,570.000 złotych

Ceny losów: ćwiartka zł. 10.—, połówka zł. 20.—, cały los zł. 40.—.
Zamówienia załatwia się odwrotną pocztą. Konto P. K. O. Nr. 414.400.**Radca miejski na ławie oskarżonych w Krakowie**

Przed sędzią dr. Konopką w sądzie okręgowym karnym, jako odwoławczym w Krakowie, toczył się w dniu wczorajszym proces znanego działacza socjalistycznego, radnego miejskiego Cekiery, który oskarżony jest o rozbicie zgromadzenia Z. Z. Z.

Zgromadzenie to odbyło się w marcu br. w sali przy ulicy Rajskiej.

W poprzedniej instancji radny Cekiery został skazany na 100 zł. grzywny.

W celu przesłuchania nowych

świadków rozprawę odroczone.

Oskarżał prok. dr. Panek, jako delegat Starostwa Grodzkiego występował radca Królikiewicz.

Radnego Cekiery bronił mec. dr. Józef Rozenzweig.

**Najnowsze wełny na płaszcze, kostjomy i na suknie
oraz jedwabie, płótna, dymki, wsypy, kołdry, koce i firanki**

największy wybór u FREIWALDA najtaniej
Kraków, Florjańska 44. I p.

wydaje po cenach ściśle gotówkowych na asygnaty
Rodziny Kolejowej i Zrzeszenia Urzędników Miejskich.

Tajemniczy trup z odciętą głową

Wczoraj wieczorem na szlaku kolejowym Kraków—Mysłowice obok mostu kolejowego nad rzeką Przemszą w Wiśle, znaleziono zwłoki nieznanego mężczyzny z obciętą od tułowia głową.

Prawdopodobnie kobieta ta popełniła samobójstwo, rzucając się pod koła pociągu. Wyglądała ona na około 18 lat, wzrostu

około 155 cm., szczupłej budowy ciała, włosy blond strzyżone, rysy twarzy delikatne. Ubrana była w granatową sukienkę z

białymi wypustkami. — Zwłoki przewieziono do kostnicy szpitala miejskiego w Mysłowicach.

Zniżka do kin: „Adria”, „Atlantyk”, „Capitol”, „Swit” lub „Bagatela”
dla Czytelników „Ostatnich Wiadomości Krakowskich”
Ważna tylko w dniu 30 maja 1936 r.

Z Teatru im. J. Słowackiego

„Głowa w pętlę”.

KINA

Adria Biuro zaginionych ludzi
Apollo „Mleczna droga”
Atlantyk: „Pieśń nad pieśniami”
rewja dźwiękowa „Śpiwajmy”
Bagatela „Sing-Sing” i rewja „Humor krzypi”
Dom Żołnierza: „Kocha... lubi... szanuje...”
Muzeum „Szalony szofer”
Pramian „Kwiat Hawaju”
Stella „Dedek na froncie”
Swit „Nie zapomnij o mnie”
Sutuka „Kapryś pięknej pani”
Udolecha „Cały Paryż śpiewa”
Wanda „Doktor X”
Zorza: „Pełź nad Wolgą”.

Radio krakowskie

Kraków G. 6.50 Płyty, 7.30 Program na dzień bieżący, 7.55 Parę informacji 7.40 Płyty, 12.15 Zabędzi śpiew (płyty), 13.15 Południowy koncert popularny, 14.05 Pieśni majowe z wieży Mariackiej, 14.30 Nowości zagraniczne na płytach, 15.20 Przegląd gieldowy 17.50 Z życia literacko-kulturalnego. 18.50 Chwilka społeczna, 18.55 Muzyka z płyt, 19.10 Program na dzień następny, 19.20 Koncert reklamowy.

Necny dyżur aptek

Apteka pod Złotą Koroną Rynek 22, pod Gwiazdą Florjańska 15, pod Opatrznością Karmielka 23. Warszawa Aleja 29-go Listopada 17, pod Aniołem Dietla 76, św. Teresy ul. Senatorska 6.
Podgórze: pod Hygeą Kalwaryjska 27.

**Delegacja pracowników
miejskich u Prezydenta
Kaplickiego**

Pracownicy miejscy wysłali delegację do prezydenta miasta dr. Kaplickiego, przedstawiając swe postulaty. Domagają się oni podwyżki płac, szczególnie na niskich szczeblach oraz zmiany regulaminu.

Prezydent miasta podkreślił szkodliwość ewentualnego strajku pracowników miejskich i oświadczył, że powoła specjalną komisję 26 osób, do której wejdzie 3 przedstawiciele robotników. Komisja ta zajmie się zbadaniem dezyderatów pracowników miejskich.

5 groszy dziennie!
wynosi prenumerata
najpopularniejszego
dziennika krakowskiego

**Ostatnie Wiadomości
Krakowskie****Nowy dyrektor Gazowni
Miejskiej w Krakowie**

Zgodnie z naszymi przewidywaniami w miejsce ustępującego dyrektora Gazowni Miejskiej inż. Seiferta — mianowany został inż. Mianowski, długoletni wicedyrektor Gazowni, brat dyrektora Izby Przem.-Handlowej w Krakowie.

**Potwórka o 2 głowach
powiła żona szewca**

25-letnia Salomea Katz, żona szewca w Warszawie, powiła wczoraj dziecko o dwu głowach. Po paru godzinach potworek zmarł.

Zwłoki potworka odwieziono do prosektorjum.

**Ks. biskup przejechany
przez dorożkę**

Na ul. Marszałkowskiej w Warszawie został przejechany przez dorożkę ks. biskup Owczarek, doznawszy ciężkich obrażeń całego ciała. Po opatrunku na miejscu, ks. biskupa odwieziono do lecznicy św. Józefa przy ul. Hożej.

Uwaga!

Otomana . . . zł. 16.—
 Tapczan . . . „ 45.—
 Fotele do spania „ 45.—
 Poduszki materacowe 28.—
 Leżak . . . „ 6.—
 tylko wprost w wytwórni

Goldschmidt
 nlica Mostowa 6.

Tydzień dziecka w Krakowie

Komitet „Tygodnia Dziecka” urządził dziś w sobotę dnia 30 o godz. 4 popołudniu zabawę dla dzieci na Błoniach i w Parku dr. Jordana, na której dzieci obdarowane będą słodyczami. Wstęp wolny.

Dzieci do lat 6-ciu jadące w towarzystwie osób starszych będą miały między godziną 3-cią a 8 wolny przejazd tramwajami. Dnia 31 bm., tj. w niedzielę o godzinie 12-iej w południe w Złotej Sali Domu Katolickiego przy ul. Straszewskiego 18 odbędzie się przedstawienie pod hasłem „Dzieci dla dzieci”. — Wstęp od 20 do 60 gr.

Równocześnie w ciągu niedzielę odbędzie się zbiórka pod hasłem „Dziecko na wieś” na zasilanie funduszy na cele kolonij i półkolonij letnich.

Atrakeja Krakowa

Ogród wśród pól i kwiatów.
 Restauracja i kawiarnia

IMMERGLÜCK

Kraków, Prądnik Czerwony
 Telefon 135-10

Przystanek autobusowy.

CODZIENNE DANCING

Kuchnia i napoje pierwszorzędne.
 Codziennie świeżo smażone i pieczone
 kurczęta na maśle.

Co słyszeć w Krakowie?

Nowy wymiar podatku od lokali

W myśl rozporządzenia wykonawczego Ministerstwa Skarbu z dnia 50 kwietnia br. Urzędy Skarbowe zarządziły doręczenie nakazów zapłaty podatku od lokali łącznie za rok 1936 i 1937.

Ze względu, że tak dekret P. Prezydenta Rzplitej z dnia 14 listopada 1935 r. jak również rozporządzenie wykonawcze Ministerstwa Skarbu z dnia 20-go kwietnia br. wprowadza cały szereg zmian, tak co do wysokości tegoż podatku, terminów płatności, jak i co do zwolnionych lokali od tegoż podatku, zwracamy przeto uwagę zainteresowanym płatnikom na zasadnicze postanowienia, a w szczególności — jeżeli wymiar tegoż podatku nie odpowiada dwunasto-krotnemu czynszowi z miesiąca grudnia 1935 r. — dalej mylnie wymierzony został od lokali, które w myśl dekretu są zwolnione od tegoż podatku, a w szczególności o ile chodzi o lokale mieszkalne, połączone z lokalami przemysłowymi, których część przeznaczona na lokale przemysłowe, jest wolną od podatku, w takim wypadku należy do dnia 30, od następnego dnia od doręczenia wnieść odwołanie do Izby Skarbowej, przez odnośny Urząd Skarbowy.

Ze względu, że w myśl dekretu, obecny podatek od lokali

ma być płacony w ratach półrocznych, wobec czego płatnicy, którzy spowodu swych ciężkich warunków materialnych, nie będą mogli od razu półroczną ratę zapłacić, celem uniknięcia znacznych kosztów egzekucyjnych, powinni niezwłocznie wnieść prośbę odpowiednio umotywowaną do Izby Skarbowej o rozłożenie należnej kwoty na mniejsze raty.

Wszelkich szczegółowych wyjaśnień i porad prawnych w powyższych sprawach udziela Biuro Związku Lokatorów, Pl. Matejki L. 3, — swym członkom bezpłatnie.

Wzrok uchronisz od zepsucia!

nie szyjąc w rękach — lecz na maszynie

A dlaczego nie posiadasz jeszcze maszyny do szycia? Zapewnie nie masz odwagi wstąpić do nas sądząc, że ceny jakoteż i raty są wysokie! Mylisz się, albowiem cena maszyny wynosi gotówką dziś tylko 160.— zł., zaś raty już od zł. 20.— miesięcznie lub 5.— zł. tygodniowo. — Jeśli nie umiesz na maszynie szyć, nauczysz się u nas tego, a ponadto również cerowania, mereżkowania, endlowania, gufrowania, haftu białego, kolorowego, a nawet kroju lub modniarstwa i to **bezpłatnie!**

Dobry rower możesz tylko u nas nabyć — albowiem kupujemy bezpośrednio w fabryce, a nie u pośredników, co zarazem wpływa na jakość i niską cenę roweru! Za opłatą niskiej raty posiadasz rower, zaoszczędzasz przytem wczesne wstawanie do pracy i późny powrót z pracy do domu, zmęczenie powodowane zbyt daleką drogą — te wszystkie korzyści zyskasz zakupując u nas rower. **Rower możesz nabyć u nas już za 115.— zł.**

Radjo, patefon, wózek dziecięcy, dostaniesz u nas na dogodnie spłaty.

Wszelkie części do maszyn, patefonów, rowerów i wózków

Tylko w fabrycznym składzie

KRISCHER

KRAKÓW, UL. ZWIERZYŃIECKA 6

TELEFON Nr. 138-77.

Z frontu strajkowego

Wczoraj rano wybuchł w Krakowie strajk metalowców, obejmujący wszystkie większe fabryki, jak Zieleniewski, Bogdanowicz, Randt, Artigraf i inne.

Ogółem od pracy wstrzymało się 2000 robotników.

Strajk ma trwać 24 godziny, a został zorganizowany na poparcie strajku w Kablu i w różnych innych małych zakładach.

W piątek popołudniu wybuchł strajk okupacyjny we fabryce tutek Altesse-Wisła. Strajkuje około 80 robotników.

Wczoraj około godziny 12-tej rozlepiono na tablicach przy robotach Funduszu Pracy obwieszczenie, wzywające do podjęcia robót przez strajkujących robotników na warunkach ustalonych protokołem z dnia 27 bm. między przedstawicielami robotników, a przedstawicielami dyrekcji Funduszu Pracy. Ci z robotników, którzy nie podejmą robót od południa zostaną skreśleni z listy plac.

Jak się dowiadujemy, stosownie do odezw, (jak to podajemy na innym miejscu) Fundusz Pracy zwolnił o godzinie 12-tej w południe wszystkich robotników.

Popołudniu przeprowadzono rekrutację nowych robotników, którym polecono stawić się do pracy dziś rano.

W związku z odezwą Funduszu Pracy, radny miejski dr. Bolesław Drobner oświadczył, że takiego protokołu nie podpisywano.

W fabryce mucholapek Dumasta w Podgórzu wybuchł strajk, jak również w podgórskiej fabryce pudełek Zeberki.

Insp. Królikiewicz przeprowadził porozumienie pomiędzy kierownictwem a robotnikami kopalni „Janina” w Libiążu.

TRAGEDIA BARBARY UBRYK

Wstrząsające opowiadania na tle prawdziwych wydarzeń w Krakowie

Rozalja miała nadzieję, że razem z Barbarą znajdą jakąś radę, by porozumieć się z wygnańcami, Kazimierzem i Ulrychem.

Rozalja cicho podniosła młotek u furty klasztornej, uderzając nim kilkakrotnie.

Siostra Franciszka pospieszyła do furtki, by zobaczyć kto puka, prawie w chwili, gdy ojciec Mateusz opuszczał celę Barbary.

Szczęście sprzyjało Mateuszowi, gdyż zobaczył z okna krużganku, że siostra Franciszka przy furtce pyta kto puka.

— Otwórzcie, pobożna siostrze! — szepnęła Rozalja błagalnie. — Jestem biedną dziewczyną, której moglibyście oddać wielką przysługę.

Furtjanka przez otwór ujrzała piękną twarz Rozalji.

— Czy znasz siostrę Barbarę? zapytała Rozalja.

— Owszem, Barbara znajduje się w tym klasztorze!

— W takim razie błagam cię, oddaj jej ten list.

Rozalja podała złożony list

przez otwór furtjance, a ta ukryła go.

— Ociągasz się. Czy masz jeszcze coś na sercu?

— Ach tak, pobożna siostrze! W liście tym proszę siostrę Barbarę, że chciałabym się z nią zobaczyć.

— Więc przyjdź jutro wieczorem, gdyż jutro jest dzień przyjęć, więc siostry mogą się widzieć z swymi gośćmi i rozmawiać z nimi przez kratę w rozmównicy.

— Wiedziałam o tem, lecz chciałam się z nią widzieć jeszcze dzisiaj, gdyż wieczorem udaję się w podróż — odrzekła Rozalja, zrozumiawszy, że jej rozmowę z Barbarą w głównej sali podsłuchalaby przełożona.

— Niestety, dziś nie możesz się widzieć z siostrą Barbarą.

— Miej litość i ułatw nam to spotkanie, choćby na chwilę pobożna siostrze.

Barbara nie może opuścić klasztoru, pod groźbą ciężkiej kary!

— A może jabym mogła wejść do klasztoru potajemnie?

— Zaniósę siostrze Barbarze list i zobaczę, co ona powie — mówiła furtjanka. — Poczekaj tutaj chwilę, aż ja wrócę, ale żeby cię broń Boże nie zobaczył jakiś przechodzący mnich.

Siostra Franciszka oddała list w stronę klasztoru. Miała istotnie zamiar oddać list siostrze Barbarze i w razie, gdyby Barbara chciała się zobaczyć z obcą dziewczyną, byłaby ją istotnie wpuściła na chwilę do klasztoru. Nie był to pierwszy wypadek, że furtjanka pośredniczyła pomiędzy zakonnicami a ich krewnymi, gdyż, jakkolwiek była lekliwą i głupią, była jednak osobą dobroduszną.

Furtjanka weszła na schody i chciała właśnie skrócić na korytarz, gdy wtem na chórze atnął przed nią Mateusz.

Siostra Franciszka przeraziła się strasznie. Mateusz tymczasem złapał ją za rękę i zaciągnął w boczny korytarz.

Mniszka tymczasem usiłowała odrzucić list od siebie. Mateusz jednak usłyszał szelest papieru,

schylił się szybko i podniósł list.

— Grzesznico, co to znaczy? — zapytał cicho Mateusz, lecz głosem tak groźnym, że biedaczce wystąpił pot na czoło, gdyż znała nieprzebraganą srogość Mateusza.

— Wybacz, ojcze wielobny, — odrzekła przelekniona — przyjęłam ten list od jakiejś dziewczyny, nie od mężczyzny, wierzę mi. Miałam ten list wręczyć siostrze Barbarze.

— Widzę, że mówisz prawdę, siostrze Franciszko. Chodź ze mną do celi, tam przeczytamy list, zanim zaniесiesz go Barbarze, gdyż jest możliwe, że w liście tym jest coś bezbożnego lub bezwstydnego.

— Wybacz mi, ojcze pobożny! — prosiła furtjanka, biegnąc obok mnicha, wzdłuż korytarza.

Mateusz nie nie odpowiadał. Trzumił, miał bowiem w swych rękach nową broń.

Mateusz niecierpliwie wszedł do celi. Za nim weszła siostra Franciszka. Zapalił świecę i przeczytał list.

— Tym razem wybaczam ci twoje wykroczenie przeciw regule klasztornej, — rzekł Mateusz do furtjanki. — Lecz pod tym warunkiem, że ściśle spełnisz to, co ci rozkażę.

— Mów, ojcze wielobny, postaram się wiernie spełnić twe rozkazy...

— Weź list i zaniесь go siostrze Barbarze. Nie mów jej, żeś mnie spotkała i że ja czytałam ten list. Barbara zażądałaby bym pozwolił jej zobaczyć się z tą dziewczyną.

— Dziewczyna ta czeka przed furtką na odpowiedź.

— Dobrze! Pozwolisz im na rozmowę... — mówił ojciec Mateusz i począł coś szeptać na ncho furtjance.

— Rozkaz twój jest dla mnie święty, pobożny ojcze! — odpowiedziała zakonnica głośno.

Oczy Matensza błysnęły złowrogo, gdy oddawał zakonnicę list.

Furtjanka opuściła celę, przebiegła korytarz i weszła do celi Barbary.

Dalszy ciąg nastąpi